

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่

THE EVALUATION OF THE OPERATION OF
CHIANG MAI TEACHER SAVINGS COOPERATIVE, LIMITED
CHANGWAT CHIANG MAI

โดย

นายปริญญา สมบูรณ์

เสนอ

บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

พ.ศ. 2536

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์
สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร
ภาควิชา

เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่
THE EVALUATION OF THE OPERATION OF CHIANG MAI TEACHER
SAVINGS COOPERATIVE, LIMITED CHANGWAT CHIANG MAI

نامผู้วิจัย นายปริญญา สมบูรณ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย
ประธานกรรมการ

.....
(ศาสตราจารย์พิเศษขรรค์ สิริธัย)
วันที่ 23 เดือน 12 พ.ศ. 36

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ)
วันที่ 23 เดือน 12 พ.ศ. 36

กรรมการ

.....
(อาจารย์ณรงค์ สร้อยทอง)
วันที่ 23 เดือน 12 พ.ศ. 36

หัวหน้าภาควิชา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สิตานนท์ เจริญพันธ์)
วันที่ 23 เดือน 12 พ.ศ. 36

บัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ เทียงตรง)
ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 26 เดือน 12 พ.ศ. 36

คำนิยม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์พิเศษรายนง สิทธิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ อาจารย์ณรงค์ สร้อยทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสุทธิ เนียมทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตศึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งและได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา อภิชาติตรากุล ในการตรวจสอบ แก้ไขบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษให้เรียบร้อยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด โดยเฉพาะคุณปริญา อุปัทม์ ผู้จัดการสหกรณ์ตลอดจนเจ้าหน้าที่ และสมาชิกสหกรณ์ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ คุณอนุชา บุญยาธรรม ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ขอขอบคุณ คุณดวงสมร สมบัติ ที่ได้ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบใจ คุณเบญจวรรณ สมบูรณ์ และ ต.ญ. ชุณนา สมบูรณ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ปริญา สมบูรณ์
กุมภาพันธ์ 2536

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(9)
บทคัดย่อ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	
ความนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อจำกัด	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
แนวความคิดและทฤษฎี	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สมมุติฐานในการวิจัย	12
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
สถานที่ทำการวิจัย	14
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	14
การทดสอบแบบสอบถาม	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	16
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	20

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการศึกษาและข้อวิจารณ์

ผลการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์	21
ผลการดำเนินงาน โดยทั่วไปของสหกรณ์	21
การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	28
การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์	34
ผลการศึกษาวิจัยด้านสมาชิก	36
ลักษณะทั่วไปของสมาชิก	36
ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์	49
ทัศนคติต่อการดำเนินงานสหกรณ์	54
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับ สภาพส่วนบุคคลและความเข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์	67

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	70
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	75
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	78

เอกสารอ้างอิง	79
---------------	----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	83
ภาคผนวก ข. ประวัติการจัดตั้งและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู- เชียงใหม่ จำกัด	94
ภาคผนวก ค. งบท่าไรชาดทุนและงบดุล	101

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529 - 2533	22
2 องค์ประกอบของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	24
3 ยอดเงินให้กับแก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2529 - 2533	27
4 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	28
5 สินทรัพย์รวมเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	29
6 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	30
7 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	31
8 อัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	32
9 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	32
10 ทุนเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	33
11 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	34
12 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของสหกรณ์กับอัตราส่วนมาตรฐาน	35
13 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศ	36
14 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและอายุ	37
15 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและสถานภาพทางครอบครัว	37
16 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา	38
17 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายได้จากเงินเดือน	38
18 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายได้รวม	39
19 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว และแหล่งที่มาของรายได้	40
20 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายจ่ายและประเภทรายจ่าย	41
21 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายจ่ายรวม	41
22 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและการเปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย	42
23 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเหตุผลอันดับแรกในการเป็นสมาชิก สหกรณ์และ เพศ	43
24 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการกู้ยืมเงินและ เพศ	44
25 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามแหล่งกู้ยืมและ เพศ	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า	
26	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้เงินและเพศ	45
27	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามเพศและตามสภาพการส่งเงินสะสม ค่าหุ้นรายเดือน	46
28	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามเพศและการใช้บริการรับฝากเงิน	47
29	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามแหล่งเงินออมและเพศ	47
30	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามเพศและทัศนคติต่อการฝากเงิน	48
31	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของ องค์การและความเป็นเจ้าของ	49
32	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และการให้บริการของสหกรณ์	50
33	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุม การดำเนินงานของสหกรณ์	51
34	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ ได้รับจากสหกรณ์	52
35	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิ	53
36	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจในหลักและ วิธีการสหกรณ์	54
37	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์ด้านหุ้น	55
38	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์ของสหกรณ์ด้านเงินฝาก	56
39	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์ของสหกรณ์ด้านเงินกู้ฉุกเฉิน	57
40	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์ด้านเงินกู้สามัญ	58
41	จำนวนและร้อยละของสมาชิก	จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์ด้านเงินกู้พิเศษ	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
42 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านบริการและผลตอบแทนในการบริหาร	61
43 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านผลประโยชน์ของสมาชิก	62
44 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านสังคม	63
45 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการบริหารงานสหกรณ์	64
46 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการจัดการ	65
47 ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในด้านต่าง ๆ ที่สมาชิกมีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์	66
48 จำนวนและร้อยละของสมาชิกที่มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทุกด้าน	67
49 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับ เพศ ระดับการศึกษาและสถานภาพทางครอบครัวของสมาชิก	68
50 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับอายุ รายได้และความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก	69

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 โครงสร้างการจัดองค์การของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

99

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ~~X~~การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
เชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นายปริญญา สมบูรณ์

ชื่อปริญญา : เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
(ศาสตราจารย์พิเศษยรรยง สิทธิชัย)
..... 23 / 36

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพ การดำเนินงานของสหกรณ์ ในปีการบัญชี 2529 - 2533 เพื่อศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาเรื่องนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก รายงานกิจการ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด และจากกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) สมาชิกจำนวน 363 คน ที่ให้คำตอบตามแบบสอบถาม รวมทั้งการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีหาค่าต่าง ๆ เช่น ร้อยละ ค่ามัธยฐาน-เลขคณิต ค่าไคสแควร์ (Chi-square) ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) อัตราส่วนทางการเงิน (Financial ratio) และสถิติค่า t (t-test) ผลการศึกษาด้านสหกรณ์ พบว่าในช่วงปี 2529-2533 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตสูง โดยมีสมาชิกและทุนการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หรือความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นสูง มีความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปก่อให้เกิดรายได้ มีฐานะมั่นคง มีความสามารถในการนำเอาทุนของสหกรณ์ไปแสวงหากำไร ส่วนความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแสวงหากำไร ปรากฏว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาด้านสมาชิกพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี สมรสแล้ว จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้จากเงินเดือนจากการรับราชการ

เพียงอย่างเดียว โดยรายได้รวมของสมาชิกอยู่ในระหว่าง 8,001 - 11,000 บาทต่อเดือน และมีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 5,001-8,000 บาทต่อเดือน วัตถุประสงค์ของการสมัครเข้าเป็นสมาชิกเพราะต้องการออมทรัพย์ สมาชิกส่วนใหญ่มีความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 44.63 สมาชิกส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.51 ระดับทัศนคติของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว รายได้และระดับความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก แต่ระดับทัศนคติของสมาชิกมีความสัมพันธ์ในด้านบวกกับอายุของสมาชิก

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งนี้ สามารถประมวลได้คือ ปัญหาการขาดแคลนทุนดำเนินการ โดยเฉพาะทุนดำเนินการของสหกรณ์เอง ในการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกและปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์

จากปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดังกล่าว จึงใคร่ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาของสหกรณ์ไว้ดังนี้ สหกรณ์ควรระดมทุนจากสมาชิกโดยส่งเสริมให้สมาชิกมาถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น ปรับปรุงการให้บริการด้านการรับฝากเงิน พิจารณาหาทางลดค่าใช้จ่ายรายการดอกเบี้ยจ่ายของสหกรณ์ลง คณะกรรมการโดยเฉพาะกรรมการประจำหน่วยควรพิจารณาให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกตามเหตุผลและความจำเป็น ส่งเสริมให้สมาชิกเข้าร่วมประชุมเพิ่มขึ้น ส่วนในเรื่องของการประชาสัมพันธ์สหกรณ์ควรดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึงเป็นประการสำคัญ

Abstract

Title : The Evaluation of the Operation of Chiang Mai Teacher Savings Cooperative, Limited Changwat Chiang Mai

By : Prinya Somboon

Degree : Master of Agricultural Technology (Cooperative Economics)

Major Field : Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisory Board :

Y. Sitdhichai
(Professor Yanyong Sitdhichai)

...23...1...Feb...1993...

The objectives of the research were to investigate the operation and operation efficiency of Chiang Mai Teacher Savings Cooperative, Limited, account years 1986-1990; the members' attitudes towards its operation; and problems and limitations as well as recommendations for future improvements in operation.

The data were collected from the Cooperative's annual reports on activities and operation, together with interviewing and distributing questionnaires to 363 members selected by stratified random sampling. The data were analyzed by the calculation of percentage, arithmetic mean, Chi-square, correlation, financial ratio, and t-test.

The study on the Cooperative itself revealed that in 1989-1990 the Cooperative had a high growth rate, with an annual increase in number of members and amount of working capital. For the average operation efficiency or transaction capability, it was found that the Cooperatives's repayment of short-term credits was highly accelerated. The Cooperative was able to generate incomes from the available assets and was in a secure condition. However, its

abilities in making profits and using the available assets to generate profits did not reach the standard of the Department of Co-operative Auditing.

The study on membership revealed that most of the members were male, married, 31-40 years old, and had received a bachelor degree. They earned incomes from government service jobs only, which ranged from 8,001-11,000 baht per month while their expenses ranged from 5,001-8,000 baht per month. Their purpose of being members was to be able to save money. 44.63 % of the members had a good level of understanding of Cooperative principles and techniques. 51.51 % had a moderate levels of attitudes towards the Cooperative's operation. The level of the members' attitudes was not correlated with gender, level of education, family status, income, and level of understanding of Cooperative principles and techniques but it was positively correlated with their age.

The Cooperative's problems in operation were : shortage of working capital, particularly that for providing of the members ; lack of the members' participation ; and lack of efficient public relations.

Due to the previously stated problems, opinions and recommendations for the improvement in the Cooperative's operation are presented as follows : the Cooperative should encourage the members to take a greater part in share-holding, improve its services in money depositing, and try to reduce the cost of interest expenses. The committee, particularly the one at each unit, should consider the members' reasons and needs in order to provide them the loans, and encourage the members to attend more of the meetings. In addition, various forms of public relations work should be carried out to primarily allow all the members to obtain information.

บทที่ 1

บทนำ (INTRODUCTION)

ความนำ

ปัญหาเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่งที่ประชาชนต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบันนี้ คือ ปัญหา ค่าครองชีพ จากการที่ระดับราคาของสินค้าและบริการหรือเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ได้ขยับตัวเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นผลทำให้กลุ่มบุคคลผู้มีเงินได้รายเดือนที่มีจำนวนแน่นอนตายตัวได้รับความสะดวกสบาย เพราะประสบปัญหาด้านการเงินที่ไม่สามารถจะหารายได้เพิ่มขึ้นให้เพียงพอ กับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นมาได้ และหากบุคคลกลุ่มนี้ไม่มีเงินออมก็มักจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยการ กู้ยืมผู้อื่น โดยยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง เป็นการนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและครอบครัว ปัญหาที่ติดตามมาก็คือ บุคคลกลุ่มนี้ไม่สามารถที่จะหาเงินมาชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยได้ ก่อให้เกิดหนี้สินติดพันเรื่อยมา สหกรณ์ออมทรัพย์จึงมีบทบาทในการเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจ เพื่อรวบรวมเงินได้ของสมาชิกไว้ด้วยกัน มีความปลอดภัยในเงินที่ตนออมไว้ หรือเป็นการฝึกนิสัยการออมให้กับสมาชิกและสมาชิกก็ ได้รับผลตอบแทนจากการออมพอสมควร การออมตามลำพังของสมาชิกแต่ละคนนั้นเป็นการยาก และต้องใช้เวลานานจึงจะได้เงินจำนวนที่เพียงพอแก่การสร้างหลักฐาน หรือในระหว่างการออม หากเกิดความจำเป็นในการใช้เงินก็ต้องเอาเงินออมนั้นออกมาใช้จ่าย แล้วตั้งต้นออมกันใหม่ การออมแบบนี้สำเร็จได้ยาก จึงต้องใช้วิธีร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นมา มีวิธีดำเนินการ โดยกำหนดเป็นข้อบังคับไว้ วิธีการออมทรัพย์ของสหกรณ์นั้นแยกเป็น 2 ประเภท คือ การออม โดยวิธีบังคับ ซึ่งมีเงื่อนไขที่บังคับไว้ว่า สมาชิกจะต้องส่งเงินออมไว้กับสหกรณ์ในจำนวนและเวลาที่แน่นอนเป็นประจำ ประเภทที่สองคือ การออมตามความสมัครใจของสมาชิกหรือตามที่สมาชิกมีโอกาสจะออมได้ การออมโดยวิธีนี้อาจทำได้โดยการฝากออมทรัพย์หรือโดยการฝาก ประจำไว้กับสหกรณ์ โดยสมาชิกจะได้รับดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนตามประเภทของเงินฝากนั้น ๆ และในบางครั้งที่สมาชิกอาจมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินทั้งที่เป็นการทราบล่วงหน้า และไม่ทราบล่วงหน้ามาก่อน สหกรณ์จึงได้กำหนดวิธีการไว้สนองความต้องการของสมาชิก โดยเน้น ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์หลักอีกประการหนึ่งคือ การให้สมาชิกกู้ยืมเงินจากสหกรณ์โดย ชำระดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ ซึ่งถือได้ว่าจุดมุ่งหมายนี้เป็นจุดมุ่งหมายหลักที่เป็นรองจากจุดมุ่งหมาย ของการออม (เนญจวรรณ, 2531 : 167) นอกจากนี้แล้วสหกรณ์ออมทรัพย์ยังได้ดำเนินการ

อื่น ๆ อีกหลายประการ เพื่อประกอบการดำเนินงานตามความมุ่งหมายของประการข้างต้นให้บรรลุผลเท่านั้น และสหกรณ์ออมทรัพย์จะสามารถดำเนินธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของสมาชิกได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับฐานะและความมั่นคงของสหกรณ์เอง หากสหกรณ์ได้มีฐานะการเงินที่ดีกว่า ย่อมสามารถทำประโยชน์ให้กับสมาชิกได้มากกว่า ดังนั้นความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์จึงมีผลที่สำคัญยิ่งต่อสมาชิกทุกคนของสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันทางด้านการเงินที่มีบทบาทมากในหมู่ผู้มีรายได้น้อยและข้าราชการ ซึ่งจะเห็นได้จากการขยายตัวเป็นอย่างมากของจำนวนสหกรณ์จำนวนสมาชิก และทุนดำเนินงาน เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นเป็นสหกรณ์ในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2492 นั้น มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 181 คน ทุนดำเนินงาน 59,110 บาท (อัมมร, 2521 : 31) ถึงปี พ.ศ. 2532 มีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้น 827 สหกรณ์ จำนวนสมาชิก 1,257,164 คน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2533 : 4) และมีทุนดำเนินงาน 25,891,460,000.- บาท (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2533 : 31) โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์क्रमมีการจัดตั้งขึ้นทุกจังหวัดของประเทศ อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวในอันที่จะรวมกลุ่มกันในรูปของสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางการเงิน จึงเป็นวิธีการในอันที่จะเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจแก่สมาชิกและครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

ความสำคัญของปัญหา

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ถึงแม้ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจเอกชน และดำเนินการเพื่อประโยชน์ของสมาชิก แต่เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยส่วนรวมแล้ว นับว่าการดำเนินงานของสหกรณ์เกี่ยวข้องกับผูกพันกันทั้งในทางตรงและทางอ้อมกับสังคม เพราะสหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราการเจริญเติบโตสูง ทำให้มีปริมาณเงินหมุนเวียนเข้าสู่ระบบตลาดเป็นจำนวนมาก จะมีผลกระทบต่อระดับราคาสินค้าและบริการประกอบกับประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ ก็อาจก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของสมาชิกและส่วนรวมของสังคมได้ จึงเป็นการสมควรที่จะได้ทำการศึกษาธุรกิจสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจน ทักษะคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานหรือการวิเคราะห์ทางการเงินนั้น จะมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นอย่างมาก การวิเคราะห์ทางการเงินจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงข้อดีข้อเสีย ในการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพความคล่องตัวในการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของกิจการ

ในการใช้ทรัพยากรดำเนินงาน อัตราการใช้หนี้สินประกอบการ และสมรรถภาพในการหากำไรของสหกรณ์ (ดวงมณี, 2528 : 562) และนอกจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์แล้ว ควรศึกษาถึงทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ เพราะธุรกิจของสหกรณ์เป็นธุรกิจแบบพิเศษ สหกรณ์พึงได้รับการรับรองว่าได้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายนั้น ควรประกอบด้วยลักษณะ 2 ประการ คือ 1. เป็นธุรกิจที่ดี และ 2. เป็นสหกรณ์ที่ดี กล่าวคือ จะต้องสามารถดำเนินธุรกิจให้สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันต้องดำรงไว้ซึ่งลักษณะอันแท้จริงของสหกรณ์ (ถวิล, 2520 : 85)

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเลือกศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อจะได้ข้อมูลที่จะนำมาประกอบการพิจารณา กำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน เพื่อความก้าวหน้าในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าพัฒนางานสหกรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ในปีการบัญชี 2529 - 2533
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์
4. เพื่อหาข้อสรุปและเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาสหกรณ์ ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หากดำเนินการแล้วเสร็จคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการวิจัยดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ให้มีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น
3. ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางหรือหลักฐานอ้างอิงสำหรับผู้สนใจเรื่องนี้ได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้อัตราส่วนในปีทางบัญชี ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533 รวมทั้งศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

ข้อจำกัดในการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล จะมีข้อจำกัดดังต่อไปนี้

ด้านประชากร

ในการศึกษาทัศนคติของสมาชิก ได้กำหนดสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด จำนวน 363 คน เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งมีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 9,373 คน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการวิจัย ประกอบกันมีข้อจำกัดในด้านเวลาและงบประมาณในการวิจัย

ด้านแบบสอบถาม

ในการวัดตัวแปรด้วยทัศนคติของสมาชิก ซึ่งเป็นจุดสำคัญในการวิจัยอาจมีอุปสรรคในเรื่องความเที่ยงตรงของการวัด (Validity) เพราะการวัดทัศนคติอาจวัดได้หลายลักษณะ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามในด้านธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลโดยตรงต่อสมาชิก อาจมีปัจจัยตัวอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับทัศนคติได้อีก

ด้านการแปลผล

การแปลผลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดลิเกิร์ต (Likert scale) นั้น แม้ว่าคะแนนจากผู้ตอบแต่ละคนจะเท่ากัน ก็มิได้หมายความว่าเขาเหล่านั้นมีความคิดเห็นเหมือนกัน เป็นเพราะผลบวกของคะแนนในข้อต่าง ๆ รวมแล้วเท่ากัน คะแนนที่ได้จะแทนว่าเขาควรจะมีความรู้สึกอย่างไรมากกว่าแทนว่าเขารู้สึกจริง ๆ

ด้านการสรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในสหกรณ์ออมทรัพย์หลาย ๆ แห่งเท่านั้น ดังนั้นผลที่ได้ในครั้งนี้ไม่อาจเป็นตัวแทนของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ทั้งหมด แต่เป็นกรณีตัวอย่างสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งที่จะใช้เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นในการศึกษาหรือวิจัยต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

จากงานวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเป็นผลที่เกิดขึ้นจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด เท่านั้น ดังนั้นจึงไม่อาจนำผลที่ได้ไปใช้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ทุกสหกรณ์แต่เป็นแนวคิดที่อาจนำไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการตัดสินใจในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นต่อไป

นิยามศัพท์

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย จึงได้กำหนดความหมายเฉพาะไว้ ดังนี้

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานตามเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดขึ้น

ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์โดยทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือต่อสิ่งแวดล้อม

สภาพส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งแตกต่างระหว่างบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้

รายได้ หมายถึง รายได้ทั้งหมดของสมาชิก อันได้แก่ รายได้ประจำที่เป็นเงินเดือน รายได้ของคู่สมรส รายได้จากอาชีพรอง รายได้นิเศษอื่น ๆ

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การจัดการ (Management)

French and Saward ได้มีนิยามคำว่า Management (การจัดการ) ไว้ใน Dictionary of Management ว่า การจัดการคือกระบวนการ กิจกรรม หรือการศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่จะเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่ในอันที่จะสร้างและรักษาไว้ ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความพยายามร่วมกันของกลุ่มบุคคล (นิมลจรรย์, 2525 : 5)

Carlson กล่าวว่า งานฝ่ายจัดการมี 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ 1) การจัดการเงิน 2) การจัดการสิ่งของ 3) การจัดการคน การจัดการทั้ง 3 ด้านนี้จะต้องใช้ทักษะ ความรู้ และความสนใจ ฝ่ายจัดการจะต้องรวมงานทั้ง 3 ด้านนี้เป็นอันหนึ่งอันเดียว และจะต้องทำให้เกิดคุณภาพ มิฉะนั้นแล้วจะทำให้องค์การต้องประสบความยุ่งยาก (ถวิล, 2520 : 84)

ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา กล่าวว่า การจัดการคือ การปฏิบัติงานประจำวันทั้งปวง ที่มีอยู่ภายในโครงสร้างบริหารของหน่วยธุรกิจนั้น ๆ โดยให้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้เพื่อจะได้บรรลุจุดหมายแต่ละขั้นตอน และความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของ องค์การธุรกิจนั้น อย่างมีประสิทธิภาพในสภรณ์นั้น ผู้ทำหน้าที่จัดการประจำส่วนใหญ่ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ คณะกรรมการและผู้จัดการเป็นองค์การที่สำคัญยิ่งเพราะ คณะกรรมการจะทำธุรกิจบรรลุความมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์การดังกล่าว (ทิพย์, 2529 : 4)

พันธุ์ ดิษยมณฑล กล่าวว่า สหกรณ์ที่จะดำเนินงานพบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ

1) องค์ประกอบทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยทั้งห้า คือ คน เงิน วัสดุ การจัดการและเทคโนโลยี (Man, Money, Material, Management and Technology) ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปอยู่แล้ว ความสำเร็จทุกอย่างขึ้นอยู่กับต้องมี คนดี มีกำลังเงินดี มีวัสดุสิ่งของพร้อม

มีการจัดการที่ดี และมีประสิทธิภาพและมีการนำวิชาการใหม่ ๆ มาใช้ ซึ่งจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้

2) องค์ประกอบโดยเฉพาะ ได้แก่ การจัดการที่ดี นอกเหนือจากองค์ประกอบทั่วไปแล้ว ความลำเอียงของขบวนการสหกรณ์จะขึ้นอยู่กับจัดการเป็นใหญ่ โดยมีกลุ่มบุคคลอยู่ 3 ฝ่าย ต่างก็มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกันบุคคลดังกล่าว ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ รวมทั้งพนักงานและลูกจ้างของสหกรณ์ด้วย บุคคลเหล่านี้ได้ร่วมกันดำเนินงานโดยมีสมาชิกของสหกรณ์เป็นฐานเลือกคณะกรรมการที่ดีมีความรู้สูง มีคุณสมบัติตามข้อบังคับที่สหกรณ์วางไว้ให้ทำหน้าที่แทนสมาชิก กำหนดนโยบายดำเนินงาน นิตินัย ผลประโยชน์ของสมาชิก และเลือกผู้จัดการที่มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต ควบคุมงานทุกด้านของสหกรณ์ เช่น งานสารบรรณ งานการเงิน และการบัญชี งานทะเบียนและสถิติ ฯลฯ

ความสัมพันธ์ที่ดี และมีความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และฝ่ายจัดการ ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ร่วมกันทำงานเป็นคณะ จึงมีความสำคัญที่จะช่วยให้สหกรณ์ดำเนินงานเป็นผลสำเร็จได้ (พันธุ์ม, 2528 : 83)

การวิเคราะห์งบการเงิน

เอกชัย ชัยประเสริฐวิสุทธิ กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงินก็คือ การใช้ประโยชน์จากค่าสัมพัทธ์ต่าง ๆ ที่คำนวณมาได้ เพื่อเป็นมาตรการบ่งชี้ประเด็นที่ผู้วิเคราะห์ต้องการศึกษา (เอกชัย, 2525 : 244)

ดวงมณี โกมารทัต กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึงการพิจารณารายการต่าง ๆ ในงบการเงิน เพื่อที่จะหาความหมายของข้อมูลอันสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมของธุรกิจ อันจะนำไปประเมินการดำเนินงานของกิจการผู้ใช้งบการเงินจะทราบถึงข้อดีหรือข้อบกพร่องของฐานะทางการเงินของสหกรณ์ ได้จากการวิเคราะห์งบการเงิน (ดวงมณี, 2528 : 566)

พลสุข ไทยสวัสดิ์ กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึงกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการใดกิจการหนึ่งจาก

งบการเงินของกิจการนั้น พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจต่อไป (บุลลสุข, 2531 : 317)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงินช่วยลดการตัดสินใจชนิดอาศัยเพียงลางสังหรณ์การเดา และการใช้สัญชาตญาณ การวิเคราะห์ไม่ได้บันทึกอนการใช้ดุลพินิจ แต่กลับช่วยเสริมสร้างให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีระบบและมีเหตุผล (บุลลสุข, 2531 : 317)

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์งบการเงินเมื่ออยู่หลายประการ คือ

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือกลั่นกรองเบื้องต้น
- 2) ใช้เป็นเครื่องมือพยากรณ์ฐานะการเงินในอนาคตและผลที่เกิดขึ้น
- 3) เพื่อวินิจฉัยปัญหาการบริหารงาน การดำเนินงานและปัญหาอื่น
- 4) ใช้เป็นเครื่องมือประเมินการบริหารงานของฝ่ายบริหาร

เนื่องจากผู้ต้องการใช้หรือวิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงินมีหลายอย่าง ดังนั้นลักษณะของการวิเคราะห์งบการเงินจึงขึ้นกับเป้าหมายของผู้วิเคราะห์ อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะทำการวิเคราะห์ในรูปแบบใด การวิเคราะห์งบการเงินจะช่วยให้ทราบรายละเอียด 4 ประการ คือ (ตวงมณี, 2528 : 567)

- 1) สภาพคล่องตัวในการดำเนินงาน (liquidity) คือการประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายคืนหนี้ระยะสั้นได้ครบถ้วนตามกำหนด
- 2) ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรดำเนินงาน (activity) ทรัพยากรตามความหมายนี้ได้แก่ ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ แรงงาน ฯลฯ
- 3) อัตราการใช้หนี้สินประกอบการ (leverage) ในกรณีที่กิจการได้เงินทุนมาจากแหล่งเจ้าหนี้ด้วย ก็จะต้องกำหนดจำนวนหนี้ให้เหมาะสม เพราะการมีหนี้สินมากอาจจะนำไปสู่การล้มละลายได้
- 4) สมรรถภาพในการดำเนินงาน หรือความสามารถในการหากำไร (profitability) เนื่องจากกำไรเป็นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินงาน จึงต้องมีการประเมินว่ากิจการสามารถหากำไรได้มากน้อยเพียงใด

ประเภทของการวิเคราะห์ทางการเงิน

ในการวิเคราะห์ทางการเงินนั้น สามารถจัดการวิเคราะห์ทางการเงินเป็น 2 ประเภท คือ (ดวงมณี, 2528 : 569)

1) การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในอดีตและปัจจุบัน หรืออาจเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการอื่น ๆ ปกติจะใช้หน่วยวัดในรูปของเปอร์เซ็นต์ (percentage) การวิเคราะห์แบบนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์การเงินเปรียบเทียบตามแนวนอน และการวิเคราะห์งบการเงินเปรียบเทียบตามแนวดิ่ง

2) การวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วน เป็นวิธีที่นิยมกันแพร่หลายเนื่องจากให้ผลการวิเคราะห์ได้ละเอียดกว่า หน่วยที่ใช้วัดอยู่ในรูปของอัตราส่วน (ratio) และอัตราการหมุนเวียน (turnover)

เอกชัย ชัยประเสริฐสิทธิ กล่าวว่า การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนอกจากจะครอบคลุมการวิเคราะห์งบการเงินในแนวนอนและแนวดิ่งแล้ว เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่อาจอาศัยค่าสัมพัทธ์ที่คำนวณขึ้นจากตัวเลขสองตัวในงบการเงินใด ๆ ก็ได้ (เอกชัย, 2525 : 259)

อัตราส่วนที่คำนวณได้จะต้องมีการเปรียบเทียบแล้วแปลความหมายว่า มีความหมายอย่างไร ดังนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2529 : 5)

- 1) เปรียบเทียบกับอัตราส่วนในอดีตของธุรกิจ หรือสหกรณ์เดียวกัน
- 2) เปรียบเทียบกับอัตราส่วนของธุรกิจ หรือสหกรณ์ที่มีปีทางบัญชีและเป็นประเภทเดียวกัน
- 3) เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของธุรกิจหรือสหกรณ์ประเภทนั้น

อัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็น 3 ขนาด คือ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2529 : 12)

- 1) สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 8,287 คน และมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 9.93 ต่อ 1 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเท่ากับร้อยละ 12 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เท่ากับ 0.12 ต่อ 1 อัตราส่วนกำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 80.07 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่ากับร้อยละ 10.00 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเท่ากับร้อยละ 11.07

2) สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลาง จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 3,207 คน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 9.62 ต่อ 1 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเท่ากับร้อยละ 13 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อเท่ากับ 0.18 ต่อ 1 อัตราส่วนกำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 86.53 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่ากับร้อยละ 10.94 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ 12.94

3) สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 673 คน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 11.18 ต่อ 1 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเท่ากับร้อยละ 12 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนเท่ากับ 0.09 ต่อ 1 อัตราส่วนกำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 78.61 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่ากับร้อยละ 9.52 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ 10.34

ขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์

การแบ่งขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถแบ่งได้ตามทุนดำเนินงานดังต่อไปนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2529 : 12)

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ มีทุนดำเนินงาน 75,000,001-150,000,000.-บาท

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลาง มีทุนดำเนินงาน 10,000,001-75,000,000.-บาท

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก มีทุนดำเนินงานต่ำกว่า 10,000,000 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัมมร วัฒนพานิช. 2521 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2507-2516 โดยศึกษาจากเอกสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจากสถิติข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทราบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์สามารถส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ได้เป็นอย่างไร การให้เงินกู้แก่สมาชิก ความสามารถในการหาทุนดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ออกเป็น 2 พวก คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีทุนดำเนินงานซึ่งได้มาจากทุนของสหกรณ์เอง และสหกรณ์ออมทรัพย์ของสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีส่วนประกอบของทุนดำเนินงานจากเงินรับฝาก ผลจากการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์โดยทั่วไปคือ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้นและฝากเงินในสหกรณ์ มีบริการให้สมาชิกกู้เงินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินของสมาชิกตามสมควร แต่ยัง ไม่สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้ทั่วถึงและเต็มที่

ด้วยปริมาณเงินทุนมีจำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่จึงมีความต้องการเงินกู้จากภายนอกมาสมทบ แต่มีอุปสรรคในการหาแหล่งเงินกู้ได้ยาก และอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับสูงปัญหาของสหกรณ์ก็คือ การขาดแคลนทุนดำเนินงาน ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ผลตอบแทนในการทำงานของพนักงานสหกรณ์ต่ำ สมาชิกยังไม่มีสมาธิในเรื่องสหกรณ์ดีพอ การดำเนินงานยังมีข้อหละหลวมอยู่มาก ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ยังขาดความเอาใจใส่ในระเบียบการต่าง ๆ มีการฝ่าฝืนระเบียบ และมีการทุจริตเกิดขึ้นอยู่เสมอ

ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง. 2524 ได้วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย จำกัด จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาถึงการดำเนินงานทั้งทางธุรกิจและการให้บริการด้านอื่น ๆ แก่สมาชิก ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่สหกรณ์กระทำอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2517-2521 เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แนวโน้มของสหกรณ์ การให้บริการของสหกรณ์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งในการศึกษาผู้ศึกษาได้ใช้การเปรียบเทียบอัตราส่วนต่าง ๆ ทางธุรกิจ แล้วใช้วิธีการประมาณค่าแนวโน้มที่เรียกว่า สมการถดถอยแบบเส้นตรง และศึกษาจากแบบสอบถามที่ให้สมาชิกตอบผลจากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่การให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ไม่ให้เป็นประโยชน์ตามที่สมาชิกต้องการ สำหรับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์แห่งนี้ พบว่ามีจำนวนเงินที่ให้กับไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก ขาดการติดต่อสื่อสาร สมาชิกขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบต่อสหกรณ์

อภิชาติ รัตนโกเมศ. 2528 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัด จังหวัดอุดรธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2521-2526 เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ว่าสามารถช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนและให้การสนับสนุน ส่งเสริมฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกได้มากน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ของสมาชิก ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และในการศึกษาเรื่องนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ สหกรณ์ รายงานสถิติการเงิน และการสัมภาษณ์จากสมาชิก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าต่าง ๆ เช่น ร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าโคสแควร์ อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แบบพหุถดถอย (Multiple regression) และการถดถอยอย่างง่าย (Simple regression) ผลจากการศึกษาโดยใช้อัตราส่วนต่าง ๆ ด้านการเงินพบว่าสหกรณ์แห่งนี้มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับที่น่าพอใจยิ่งด้วยมีค่าอัตราส่วนต่าง ๆ ด้านการเงินพบว่า สหกรณ์แห่งนี้มีผลการดำเนิน-

งานที่มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่น่าพอใจยิ่งด้วยมีค่าอัตราส่วนต่าง ๆ ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ และเมื่อนำเอาอัตราส่วนต่าง ๆ ดังกล่าวไปทดสอบโดยใช้วิธีการถดถอยอย่างง่าย (Simple regression) ได้พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ จะมีความสัมพันธ์กันกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากด้านการเงิน พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย เป็นผลให้มีความต้องการเงินกู้สูง ในขณะที่สหกรณ์สามารถให้กู้ได้ประมาณร้อยละ 30 ของความต้องการสมาชิกส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ และให้ความไว้วางใจในการบริหารงานของคณะกรรมการและผู้จัดการ สมาชิกต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการให้บริการจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เข้ารับการฝึกอบรม สำหรับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์แห่งนี้เป็นที่พบว่าขาดแคลนทุนดำเนินการ ขาดการประชาสัมพันธ์ สมาชิกขาดความสนใจและการให้ความร่วมมือ

ไพโรจน์ ยวนกะเปา, 2533 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ศรีสุรินทร์ จำกัด เพื่อต้องการทราบถึงสภาพส่วนบุคคลของสมาชิก ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างสภาพส่วนบุคคลและความรู้ความเข้าใจในหลักวิธีการสหกรณ์กับทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การศึกษาโดยทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากสมาชิกโดยใช้ วิธีการสุ่มแบบ Stratified Random Sample การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามให้สมาชิกตอบ แล้วนำมาวิเคราะห์และแปลผล สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีรายได้จากเงินเดือนจากรับราชการเพียงอย่างเดียว มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักและวิธีการสหกรณ์ในระดับค่อนข้างน้อย สมาชิกมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการดำเนินการเกี่ยวกับหุ้นมากที่สุด และทัศนคติตรงกันข้ามกับผลตอบแทนในการบริหารและการจัดการมากที่สุด สภาพส่วนบุคคลและความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานของสหกรณ์ในหลายด้าน ทั้งในด้านบวกและด้านตรงกันข้าม

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ศรีเชียงใหม่ จำกัด ครั้งนี้ได้ตั้งข้อสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

- สมมุติฐานที่ 1 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 9.9 ต่อ 1
- สมมุติฐานที่ 2 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับ ร้อยละ 12
- สมมุติฐานที่ 3 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เท่ากับ 0.12 ต่อ 1
- สมมุติฐานที่ 4 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกำไรสุทธิ เท่ากับร้อยละ 80.07
- สมมุติฐานที่ 5 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ ร้อยละ 10.00
- สมมุติฐานที่ 6 สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ ร้อยละ 11.07
- สมมุติฐานที่ 7 ระดับทัศนคติของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับ อายุ เพศ การศึกษา และรายได้ของสมาชิก
- สมมุติฐานที่ 8 ระดับทัศนคติของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก

บทที่ 3

วิธีการวิจัย (METHODOLOGY)

สถานที่ทำการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ตั้งอยู่ที่ถนนจำบ้าน
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50000

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างประชากรจากสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งมีจำนวน 9,373 คน (31 ธ.ค.33) โดยกำหนด
ขนาดของตัวอย่างไว้ จำนวน 363 คน ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Levels) ร้อยละ
95 (Hondel Darwin อ้างใน นำชัย, 2532 : 137)

การสุ่มตัวอย่าง จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random
Sampling) ตามลักษณะหน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิก ซึ่งแบ่งออกเป็น 30 หน่วย และทำการ
สุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละหน่วยสมาชิกตาม
สัดส่วนสมาชิกในหน่วยนั้น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของตัวอย่างที่
เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือข้อมูลที่ได้จาก เอกสารรายงาน
ได้แก่ รายงานกิจการต่าง ๆ รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ข้อบังคับและระเบียบของ
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม
ทั้งแบบปลายปิด (Close ended) และแบบปลายเปิด (Open ended) เพื่อรวบรวมข้อมูล

ต่าง ๆ จากสมาชิก ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิก ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษารายได้

ตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของสหกรณ์ แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่าเป็นคะแนน (Rating scale) เป็น 1 หรือ 0 โดยมีหัวข้อหลัก 5 ข้อ ดังนี้

1. ลักษณะองค์การและความเป็นเจ้าของ
2. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์
3. การควบคุมการดำเนินงาน
4. ผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ
5. การจัดสรรกำไรสุทธิ

ตอนที่ 3 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ การถือหุ้น การฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้บริการอื่น ๆ การบริหารและการจัดการสหกรณ์ ซึ่งแบบสอบถามในตอนนี้ใช้วิธีมาตรฐานการนับแบบกำหนดค่าแทนระดับ (Rating Scale) ของลิเกิร์ต (Likert) โดยแบ่งระดับของการประเมินเป็น 5 ระดับค่าคะแนนจากมากไปหาน้อยคือ 5, 4, 3, 2 และ 1 แทนคำตอบที่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยที่สุด

การทดสอบแบบสอบถาม

ในการทดสอบแบบสอบถามนั้น เมื่อผู้ทำการวิจัยได้ออกแบบสอบถามเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขและปรับปรุง เพื่อความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับเรื่องความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้จากความสอดคล้องภายใน (Internal Reliability) โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้มาหาลัมประสิทธิ์ของความเที่ยงแบบ แอลฟา (Cranbach's Coefficient of Alpha) ตามสูตรดังนี้ (บุญธรรม, 2527 : 170)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{S_1^2}{S_t^2} \right)$$

$$\begin{aligned} r_{tt} &= \text{ค่าความเชื่อมั่น} \\ K &= \text{จำนวนของแบบสอบถามทั้งหมด} \\ S_1^2 &= \text{ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ} \\ S_t^2 &= \text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม} \end{aligned}$$

ผลของการคำนวณปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.70 (J.C.Nunnally อ้างใน สันทนา, 2531 : 26) แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ในงานนี้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้กับหน่วยประชากร โดยให้ผลรวมแม่นยำและเชื่อถือสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ครั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์ และด้านสมาชิกของสหกรณ์

การศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์ การศึกษาด้านสหกรณ์นี้ จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด โดยใช้สูตรในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

$$1.1 \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนนี้เป็นอัตราส่วนที่วัดสภาพคล่องตัวของสหกรณ์ (Liquidity Ratio) ใช้ในการพิจารณาความสามารถของสหกรณ์ในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ (ดวงมณี, 2528 : 584)

1.2 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น

$$= \frac{\text{รายได้หรือค่าขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวมเฉลี่ย}} \times 100$$

อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นนี้ ใช้วัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) อัตราส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่าสหกรณ์ได้ใช้สินทรัพย์โดยทั่ว ๆ ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ (ดวงมณี, 2528 : 585)

1.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = $\frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนี้ เป็นอัตราส่วนที่แสดงการใช้หนี้สินประกอบการ (leverage Ratio) เนื่องจากเงินทุนของกิจการต่าง ๆ จะได้มาจากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและไม่เสี่ยงภัย (ดวงมณี, 2528 : 586)

1.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิ = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้หรือค่าขายสุทธิ}} \times 100$

1.5 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$

1.6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}} \times 100$

อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability) ของกิจการสหกรณ์ (ดวงมณี, 2528 : 587)

2. ทำการหาค่าเฉลี่ย (mean) ของอัตราส่วนทางการเงิน ทุก ๆ อัตราส่วนที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 1 โดยใช้สูตรดังนี้ (กัญญา, 2526 : 99)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{มัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum X = \text{ผลบวกของข้อมูลทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

3. ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ทุกอัตราส่วน กับ อัตราส่วนมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยใช้สูตรดังนี้ (วินัย, 2527 : 410)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X} - \mu}{S/\sqrt{n}}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของสิ่งตัวอย่าง}$$

$$\mu = \text{ค่าเฉลี่ยของประชากร}$$

$$S = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งตัวอย่าง}$$

$$n = \text{ขนาดของสิ่งตัวอย่าง}$$

การศึกษาวิจัยด้านสมาชิก การศึกษาด้านสมาชิกของสหกรณ์นี้ จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบทางด้านสภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย
2. ศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิกครั้งนี้มีความยากง่ายอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบกับประเด็นของคำถามเป็นเรื่องที่สมาชิกควรมีความรู้ความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ในการแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าร้อยละของจำนวนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก เป็นเกณฑ์กำหนดดังนี้คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนข้อในแบบสอบถาม แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับ สูง

ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกร้อยละ 50 - 70 ของจำนวนข้อในแบบสอบถาม แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนข้อในแบบสอบถาม แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับ ต่ำ

3. การวัดค่าทัศนคติ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยกำหนดเป็นระดับคะแนนแบบ Likert Scale แล้วหาค่าเฉลี่ย (mean)

การกำหนดค่าระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่ออธิบายทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ได้กำหนดเกณฑ์การแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ย ไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33	ถือว่าอยู่ในระดับไม่ดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.67	ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.68 - 5.00	ถือว่าอยู่ในระดับดี

4. การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพการส่วนบุคคลของสมาชิกอันได้แก่ เพศ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว กับทัศนคติของสมาชิก ใช้สถิติค่าไคสแควร์ (chi-square) เป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์ หรือดูความเป็นอิสระระหว่างตัวแปรสองกลุ่มซึ่งมีสูตร ดังนี้ (สรชัย, 2527 : 458)

$$\text{สูตร } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

χ^2 = ค่าไคสแควร์ (chi-square)

O_{ij} = ค่าความถี่จากการสังเกตในแถวที่ i สดมภ์ที่ j

E_{ij} = ความถี่ที่คาดหวังในแถวที่ i สดมภ์ที่ j

r = จำนวนแถว

c = จำนวนสดมภ์

5. การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกซึ่งได้แก่ อายุ รายได้ กับทัศนคติของสมาชิก และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก กับ ทัศนคติของสมาชิก ใช้สถิติค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(coefficient of correlation) วัดค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด และเป็นในทิศทางใด ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ณรงค์ศักดิ์,

2527 : 591)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } r_{xy} &= \frac{\sum (X - \bar{X})(Y - \bar{Y})}{\sqrt{\sum (X - \bar{X})^2 \sum (Y - \bar{Y})^2}} \\ \text{หรือ } r_{xy} &= \frac{\sum x Y - n\bar{X}\bar{Y}}{\sqrt{(\sum X^2 - n\bar{X}^2)(\sum Y^2 - n\bar{Y}^2)}} \\ r_{xy} &= \text{ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์} \\ X &= \text{ตัวแปร } X \\ Y &= \text{ตัวแปร } Y \\ n &= \text{จำนวนตัวแปร} \end{aligned}$$

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้นตั้งแต่วางแผนโครงการวิจัย จนกระทั่งจัดทำผลงานเป็นเวลา 25 เดือน คือ จากเดือนมกราคม 2534 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2536

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์ (RESEARCH RESULTS AND DISCUSSION)

ผลการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์

การศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์นี้ เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ อันได้แก่ รายงานกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ในระยะเวลาดังแต่ พ.ศ. 2529 - 2533 โดยแยกแสดงผลของการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์ ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์

1. ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์

การศึกษาผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ในครั้งนี้เพื่อจะทราบถึงภาวะความเจริญเติบโตของสหกรณ์ในด้านจำนวนสมาชิก ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจนการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

1.1 จำนวนสมาชิก

จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ได้เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปีที่ทำการศึกษา โดยในปี 2529 สมาชิกได้เพิ่มจำนวนจากต้นปีจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ปี 2530 สมาชิกเพิ่มจำนวนจากต้นปี 130 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ปี 2531 สมาชิกเพิ่มจำนวนจากต้นปี 569 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48 ในปี 2532 สมาชิกเพิ่มขึ้นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 0.19 และในปี 2533 สมาชิกเพิ่มขึ้นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06 การเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกนี้เป็นผลมาจากการที่สหกรณ์ได้รณรงค์ให้ผู้ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกสมัครเข้าเป็นสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับผู้ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกมองเห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับจากสหกรณ์ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529 - 2533

ปี	จำนวนสมาชิก					ร้อยละ
	ยกมาต้นปี (คน)	เข้าใหม่ (คน)	ลาออก (คน)	คงเหลือสิ้นปี (คน)	+/-, -ลด (คน)	
2529	8,390	855	595	8,650	+ 260	3.10
2530	8,650	786	656	8,780	+ 130	1.50
2531	8,780	1,069	500	9,349	+ 569	6.48
2532	9,349	825	807	9,367	+ 18	0.19
2533	9,367	723	717	9,373	+ 6	0.06

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

1.2 ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบด้วย ส่วนที่สำคัญคือ ทุนของสหกรณ์เอง และทุนจากแหล่งอื่น เช่น เงินรับฝากจากสมาชิก เงินกู้ยืมต่าง ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 2 แล้วจะเห็นว่า

ทุนเรือนหุ้น ซึ่งเป็นเงินออมของสมาชิกที่ระดมเก็บเป็นรายเดือนตามอัตราที่เหมาะสมกับระดับรายได้ ทุนเรือนหุ้นนั้นนับว่าเป็นส่วนประกอบของทุนดำเนินงานที่สำคัญที่สุดจากการศึกษาพบว่าสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเท่ากับ 125,940,710.- บาท คิดเป็นร้อยละ 82.25 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นในปี 2533 เป็น 253,146,570.- บาท คิดเป็นร้อยละ 59.05 ของทุนดำเนินงาน หรือเพิ่มจากปี 2529 ถึงร้อยละ 201.00 ในระยะเวลา 5 ปี และเมื่อศึกษาถึงอัตราร้อยละของทุนเรือนหุ้นต่อทุนดำเนินงานทั้งสิ้นของสหกรณ์พบว่า อัตราอัตราร้อยละนี้ได้มีการเพิ่มขึ้นในช่วงระยะปี 2529-2532 ส่วนปี 2533 สหกรณ์มีอัตราทุนเรือนหุ้นต่อทุนดำเนินงานทั้งสิ้นเท่ากับร้อยละ 59.05 เนื่องจากปี 2533 นี้สหกรณ์ได้เปลี่ยนนโยบายทางการเงินจากเดิมที่ใช้ทุนเรือนหุ้นเป็นหลักในการดำเนินงานมาเป็นผู้กู้ยืมจากแหล่งอื่นเช่น เงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์มาร่วมเป็นทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น

เงินสำรอง เป็นเงินที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดให้จัดสรรจากกำไรสุทธิของแต่ละปีในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบ จากการศึกษาพบว่าในระยะเวลา 5 ปี ที่ศึกษา สหกรณ์มีเงินสำรองเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เป็นผลมาจากการประกอบการของสหกรณ์มีกำไรทุกปี โดยในปี 2529 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีเงินสำรอง 7,778,124.52 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.08 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นในปี 2533 เป็น 14,063,410.57 บาท หรือร้อยละ 3.28 ของทุนดำเนินงาน หรือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 180.81

ทุนสะสมต่าง ๆ สหกรณ์จะจัดสรรเงินส่วนหนึ่งจากยอดกำไรสุทธิประจำปีเพื่อการต่าง ๆ เช่น เป็นเงินทุนสาธารณประโยชน์ ทุนส่งเสริมการศึกษา ทุนสะสมนี้ก็มีผลสำคัญต่อทุนดำเนินงานของสหกรณ์เช่นเดียวกับทุนเรือนหุ้นและเงินสำรอง จากการศึกษาพบว่าทุนสะสมต่าง ๆ ของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงโดยตลอดระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมใหญ่สมาชิกจะเห็นชอบในเหตุผลและความจำเป็นในแต่ละปี โดยปี 2529 สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิไว้เป็นทุนสะสมต่าง ๆ เท่ากับ 395,171.00 บาท ปี 2530 สหกรณ์จัดสรรไว้เท่ากับ 410,251.00 บาท ปี 2531 สหกรณ์จัดสรรไว้เท่ากับ 326,477.00 บาท ปี 2532 สหกรณ์จัดสรรไว้เท่ากับ 512,462.00 บาท และในปี 2533 สหกรณ์ได้จัดสรรกำไรสุทธิไว้เป็นทุนสะสมต่าง ๆ เท่ากับ 412,121.00 บาท

กำไรสุทธิประจำปี เป็นผลประโยชน์ตอบแทนในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่เหลือไปถึงผู้ถือหุ้นหรือสมาชิก ในรูปของเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน จากการศึกษาพบว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มีกำไรสุทธิเท่ากับ 12,149,229.95 บาท ได้เพิ่มขึ้นในปี 2533 เป็นจำนวน 32,785,730.76 บาท หรือเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 269.85

เงินรับฝาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ได้มีการรณรงค์ให้สมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์เป็นประจำ แต่จากการศึกษาพบว่าสมาชิกที่นำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์มีจำนวนน้อย ทั้งนี้เพราะความไม่สะดวกในการเดินทาง ประกอบกับมีสถาบันการเงินอื่นที่สมาชิกใช้บริการได้สะดวกเช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน เป็นต้น และจากการศึกษาการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์ ในระยะเวลา 5 ปี พบว่ายอดเงินฝากของสหกรณ์ได้เพิ่มขึ้นเกือบตลอด โดยในปี 2529 สหกรณ์มียอดเงินรับฝากเท่ากับ 392,688.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.26 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นเป็น 4,119,247.47 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.96 ของทุนดำเนินงานในปี 2533 หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,048.98

ตาราง 2 องค์ประกอบของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529 - 2533

ปี	ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น (บาท)	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	เงินสำรอง (บาท)	ทุนสะสมต่าง ๆ (บาท)	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)
2529	153,108,169.29 (100.00)	125,940,710.00 (82.25)	7,778,124.52 (5.08)	395,171.00 (0.26)	12,149,229.95 (7.94)
2530	179,465,345.07 (100.00)	148,481,500.00 (82.74)	9,023,742.17 (5.03)	410,251.00 (0.23)	14,148,839.57 (7.88)
2531	213,070,044.84 (100.00)	177,279,390.00 (83.20)	10,456,786.49 (4.91)	326,477.00 (0.15)	16,533,301.32 (7.76)
2532	248,307,461.81 (100.00)	207,403,640.00 (83.51)	12,126,758.76 (4.88)	512,462.00 (0.21)	19,131,777.01 (7.70)
2533	428,709,823.77 (100.00)	253,146,570.00 (59.05)	14,063,410.57 (3.28)	412,121.00 (0.10)	32,785,730.76 (7.65)

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529 - 2533

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตาราง 2 (ต่อ)

ปี	เงินรับฝาก (บาท)	เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	หนี้สินอื่น ๆ (บาท)	หนี้สินระยะยาว (บาท)
2529	392,688.65	4,823,057.80	114,846.51	1,514,340.86	-
	(0.26)	(3.15)	(0.07)	(0.99)	-
2530	1,017,164.09	4,460,434.85	139,128.44	1,784,284.95	-
	(0.57)	(2.48)	(0.08)	(0.99)	-
2531	2,426,068.11	3,568,837.65	397,326.65	2,081,857.62	-
	(1.14)	(1.67)	(0.19)	(0.98)	-
2532	2,289,241.54	4,258,755.52	500,827.92	2,146,999.06	-
	(0.92)	(1.72)	(0.20)	(0.86)	-
2533	4,119,249.47	66,501,110.60	15,187,900.38	2,893,732.99	39,600,000.00
	(0.96)	(15.51)	(3.54)	(0.67)	(9.24)

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529 - 2533

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

หนี้สินต่าง ๆ ของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชี หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินอื่น หนี้สินระยะยาว จากการศึกษาจากงบดุลด้านหนี้สินและทุน พบว่า สหกรณ์มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินทุนจากแหล่งภายนอกสหกรณ์ มาเป็นทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ยังมีความเดือดร้อนต้องการเงินกู้ยืมจากสหกรณ์อีกมากนั่นเอง จากตาราง 2 พบว่าเงินกู้และเงินเบิกเกินบัญชีของสหกรณ์ ในปี 2529 จำนวน 4,823,057.80 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.15 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นเป็น 66,501,110.60 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.51 ของทุนดำเนินงาน ในปี 2533 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,379.00 ในระยะเวลา 5 ปี ส่วนหนี้สินหมุนเวียนอื่นของสหกรณ์ก็ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยในปี 2529 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนเท่ากับ 114,846.51 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นในปี 2533 เป็น 15,187,900.38 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.54 ของทุนดำเนินงาน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13,224.52 ด้านหนี้สินอื่นอันได้แก่เงินสะสมเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สำรองบำนาญเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ก็ได้เพิ่มขึ้นโดยตลอดระยะเวลา 5 ปี เพราะเงินเดือนเจ้าหน้าที่สูงขึ้น และอายุการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากขึ้น โดยในปี 2529 สหกรณ์มียอดหนี้สินอื่นเท่ากับ 1,514,340.86 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.99 ของทุนดำเนินงาน ได้เพิ่มขึ้นในปี 2533 เป็น 2,893,732.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.67 ของทุนดำเนินงาน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 191.09 สำหรับหนี้สินระยะยาวนั้นเริ่มมีความสำคัญต่อทุนดำเนินงานของสหกรณ์ในปี 2533 โดยมียอดเท่ากับ 39,600,000 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.24 ของทุนดำเนินงาน

1.3 การให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ได้ให้บริการเงินกู้ยืมแก่สมาชิกเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี ยกเว้นปี 2532 ที่สหกรณ์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกลดลงจากปี 2531 ทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดสูงขึ้นกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์คิดจากสมาชิกคือร้อยละ 12 ต่อปี ทำให้สหกรณ์ไม่สามารถหาเงินจากแหล่งภายนอกสหกรณ์มาบริการกับสมาชิกได้เพียงพอ ประกอบกับสหกรณ์ต้องกันเงินส่วนหนึ่งไว้ชำระหนี้ภายนอกสหกรณ์ด้วย ส่วนปี 2533 สหกรณ์ได้แก้ไขข้อบังคับปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้น จากอัตราร้อยละ 12 ต่อปี เป็นอัตราไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด สหกรณ์จึงสามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอกสหกรณ์มาให้บริการแก่สมาชิกได้กู้ยืมเพิ่มขึ้น ส่วนยอดเงินกู้คงเหลืออยู่ที่สมาชิกเมื่อสิ้นปีมียอดเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มียอดเงินกู้คงเหลือเท่ากับ 146,806,980 บาท ได้เพิ่มขึ้นเป็น 421,647,320 บาท ในปี 2533 หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 287.21 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ยอดเงินให้กู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2529 - 2533

ปี	ยอดเงินกู้ยกมา ต้นปี (บาท)	ยอดเงินให้กู้ ระหว่างปี (บาท)	รับชำระคืนเงินกู้ ระหว่างปี (บาท)	ยอดเงินกู้คงเหลือ สิ้นปี (บาท)	+เพิ่ม, -ลด (บาท)	ร้อยละ
2529	124,303,460.00	119,704,300.00	97,200,780.00	146,806,980.00	+ 22,557,520.00	18.15
2530	146,806,980.00	141,882,400.00	115,722,545.00	172,966,835.00	+ 26,159,855.00	17.82
2531	172,966,835.00	161,879,500.00	131,799,825.00	203,046,510.00	+ 30,079,675.00	17.39
2532	203,046,510.00	154,118,800.00	120,800,260.00	236,365,050.00	+ 33,318,540.00	16.41
2533	236,365,050.00	333,730,180.00	148,447,910.00	421,647,320.00	+185,282,270.00	78.39

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะประเมินถึงความสามารถในการประกอบกิจการของสหกรณ์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ของการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 - 2533 มาทำการศึกษา วิเคราะห์ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีได้ตั้งไว้ และจากการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ แห่งนี้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ คือ

2.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพความคล่องตัวของสหกรณ์ ใช้ประโยชน์ในการพิจารณาความสามารถของสหกรณ์ในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อหนี้ นั้นถึงกำหนดชำระ จากค่าของอัตราส่วนที่คำนวณได้ในตารางที่ 4 พบว่าสหกรณ์แห่งนี้มีอัตราส่วน ทุนหมุนเวียนตั้งแต่ปี 2529-2532 สูงกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดไว้ ส่วนในปี 2533 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 4.91 ต่อ 1 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กำหนดไว้คือ 9.93 ต่อ 1 ทั้งนี้เป็นผลมาจากในปี 2533 สหกรณ์ได้ใช้เงินกู้ยืมจากแหล่ง ภายนอกสหกรณ์มาเป็นทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ โดยเฉพาะเงินกู้ยืมประเภทเบิกเกิน บัญชี ส่วนอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยของสหกรณ์มีค่าเท่ากับ 26.402 ต่อ 1 กล่าวได้ว่า สหกรณ์แห่งนี้มีสภาพความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์

ตารางที่ 4 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ปี 2529-2533

ปี	สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
2529	151,959,144.97	5,330,592.96	28.50
2530	178,309,473.57	5,616,727.38	31.74
2531	207,380,272.40	6,392,232.41	32.44
2532	242,643,327.37	7,048,824.98	34.42
2533	422,153,977.50	85,808,258.45	4.91
	ค่าเฉลี่ย		26.402

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2.2 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น อัตราส่วนนี้จะแสดงถึงประสิทธิภาพของการใช้ทรัพย์สินโดยทั่ว ๆ ไป ที่สหกรณ์มีอยู่ นำไปก่อให้เกิดรายได้หรือผลตอบแทน จากค่าของอัตราส่วนที่คำนวณได้ในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2529 - 2532 สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้กำหนดไว้เพียงเล็กน้อย ส่วนปี 2533 สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับร้อยละ 13.69 โดยเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้เท่ากับร้อยละ 12.00 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่สหกรณ์ได้บริการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกเพิ่มขึ้น และได้ปรับอัตราดอกเบี้ย เงินกู้ที่สหกรณ์คิดจากสมาชิกสูงขึ้นนั่นเอง สำหรับอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ย แล้วมีค่าเท่ากับร้อยละ 11.574 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

ตารางที่ 5 สินทรัพย์รวมเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ปี 2529 - 2533

ปี	สินทรัพย์		สินทรัพย์รวมเฉลี่ย
	ต้นปี (บาท)	ปลายปี (บาท)	
2529	129,833,029.56	153,108,169.29	141,470,599.42
2530	153,108,169.29	179,465,345.07	166,286,757.18
2531	179,465,345.07	213,075,044.84	196,267,694.95
2532	213,070,044.84	248,370,461.81	230,720,253.32
2533	248,370,461.81	428,709,823.77	338,540,142.79

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
ปี 2529 - 2533

ปี	รายได้ (บาท)	สินทรัพย์รวมเฉลี่ย (บาท)	อัตราร้อยละของรายได้ ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (ร้อยละ)
2529	15,570,430.34	141,470,599.42	11.00
2530	18,448,436.58	166,286,757.18	11.09
2531	21,668,352.98	196,267,694.95	11.04
2532	25,503,389.94	230,720,253.32	11.05
2533	46,354,902.74	338,540,142.79	13.69
ค่าเฉลี่ย			11.574

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่แสดงการใช้หนี้สินประกอบการ โดยอัตราส่วนนี้จะชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ หากอัตราส่วนนี้สูง ย่อมแสดงว่าความเสี่ยงทางการเงินก็เพิ่มขึ้นด้วย และจากค่าของอัตราส่วนที่คำนวณได้ในตารางที่ 7 พบว่าสหกรณ์แห่งนี้มีอัตราหนี้สินต่อส่วนกองทุนในช่วงปี 2529-2532 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในปี 2533 สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อส่วนกองทุนเท่ากับ 0.42 ต่อ 1 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีกำหนดไว้เท่ากับ 0.12 ต่อ 1 ทั้งนี้เป็นผลมาจากสมาชิกของสหกรณ์มีความเดือดร้อนในด้านการเงิน สหกรณ์จึงต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอก สหกรณ์มาแก้ไขความเดือดร้อนให้กับสมาชิคนั่นเอง และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุนเฉลี่ย 5 ปีของการดำเนินการมีค่าเท่ากับ 0.114 ต่อ 1 อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

ตารางที่ 7 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
ปี 2529 - 2533

ปี	หนี้สิน (บาท)	ส่วนของทุน (บาท)	อัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของทุน
2529	6,844,933.82	146,263,235.47	0.04
2530	7,401,012.33	172,064,332.74	0.04
2531	8,474,090.03	204,595,954.81	0.04
2532	9,195,824.04	239,174,637.77	0.03
2533	128,301,991.44	300,407,832.33	0.42
ค่าเฉลี่ย			0.114

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนนี้ใช้วัดสมรรถภาพในการหากำไรของสหกรณ์ จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าสหกรณ์แห่งนี้มีอัตราส่วนกำไรสุทธิ หรืออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ทุกปี โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้เท่ากับอัตรา ร้อยละ 80.07 นอกจากนั้นแล้วอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์แห่งนี้ยังลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี และอัตราส่วนกำไรสุทธิเฉลี่ยของสหกรณ์มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 75.348 สำหรับสาเหตุที่ทำให้สหกรณ์มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีทุกปีก็เพราะว่า ในช่วงปี 2529-2532 สหกรณ์มีการจ่ายรายจ่ายที่เรียกว่า "เงินสมนาคุณ-ค่าหุ้น" ในอัตราร้อยละ 13.05, 14.20, 14.36 และอัตราร้อยละ 14.21 ของรายได้รวมตามลำดับ จึงเป็นผลทำให้ยอดกำไรสุทธิและอัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์ต่ำกว่าความเป็นจริง ส่วนปี 2533 เป็นปีที่สหกรณ์ใช้เงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอกสหกรณ์ มาเป็นทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่างมาก ทำให้สหกรณ์ต้องจ่ายดอกเบี้ยจ่ายในอัตราร้อยละ 22.27 ของรายได้รวม ซึ่งในช่วงปี 2529-2532 สหกรณ์มีรายจ่ายที่เรียกว่า "ดอกเบี้ยจ่าย" เพียงอัตราร้อยละ 0.78, 0.79, 1.46, 1.29 ของรายได้รวมเท่านั้น

ตารางที่ 8 อัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ปี 2529-2533

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	รายได้รวม (บาท)	อัตราส่วนกำไรสุทธิ (ร้อยละ)
2529	12,149,229.95	15,570,430.34	78.02
2530	14,148,839.57	18,448,436.58	76.69
2531	16,533,301.32	21,668,352.98	76.30
2532	19,131,777.01	25,503,389.94	75.01
2533	32,785,730.76	46,354,902.74	70.72
ค่าเฉลี่ย			75.348

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2.5 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของสหกรณ์ในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปหากำไร จากค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้ในตารางที่ 9 พบว่าในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2529-2533 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ทุกปี ซึ่งอัตราที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้มีค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 10.00 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยเท่ากับอัตราร้อยละ 7.804 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์แห่งนี้มีความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแสวงหากำไรได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 9 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	สินทรัพย์ (บาท)	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)
2529	12,149,229.95	153,108,169.29	7.93
2530	14,148,839.57	179,465,345.07	7.88

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	สินทรัพย์ (บาท)	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)
2531	16,533,301.32	213,070,044.84	7.75
2532	19,131,777.01	248,370,461.81	7.70
2533	32,785,730.76	428,709,823.77	7.64
ค่าเฉลี่ย			7.804

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

2.6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของสหกรณ์ ในการนำเอาทุนของสหกรณ์ที่มีอยู่ไปแสวงหาผลกำไร จากตารางที่ 10 และตารางที่ 11 พบว่าในช่วงปี 2529-2532 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งเท่ากับอัตราร้อยละ 11.17 ส่วนปี 2533 เป็นปีที่สหกรณ์นำเงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอกสหกรณ์มาเป็นทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น จึงทำให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือมีค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 12.15 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 9.478 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

ตารางที่ 10 ทุนเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ปี 2529 - 2533

ปี	ทุน		ทุนเฉลี่ย (บาท)
	ต้นปี (บาท)	ปลายปี (บาท)	
2529	124,337,837.32	146,263,235.47	135,300,536.39
2530	146,263,235.47	172,064,332.74	159,163,784.10
2531	172,064,332.74	204,595,954.81	188,330,143.77
2532	204,595,954.81	239,174,637.77	221,885,296.29
2533	239,174,637.77	300,407,832.33	269,791,235.05

ตารางที่ 11 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
ปี 2529 - 2533

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนเฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)
2529	12,149,229.95	135,300,536.39	8.97
2530	14,148,839.57	159,163,784.10	8.88
2531	16,533,301.32	188,330,143.77	8.77
2532	19,131,777.01	221,885,296.29	8.62
2533	32,785,730.76	269,791,235.05	12.15
ค่าเฉลี่ย			9.478

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด พ.ศ. 2529-2533

3. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ครั้งนี้ ก็เพื่อประเมินถึงความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยเฉลี่ย และเป็นการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาที่ได้วางไว้ในบทที่ 2 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยทุก ๆ อัตราส่วนของสหกรณ์กับอัตราส่วนมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด้วยวิธีการหาค่า t ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และเมื่อเปิดตารางค่า t ที่ระดับนัยสำคัญ (significant) เท่ากับ .05 องศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ 4 การทดสอบสองข้างจะได้ค่าวิกฤต $-t_{.05} = -2.776$ และ $t_{.05} = 2.776$ บริเวณวิกฤตคือ $t < -2.776$ หรือ $t > 2.776$ จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้ของอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนกำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ตกอยู่ในบริเวณวิกฤต จึงปฏิเสธสมมติฐานที่วางไว้ นั่นคือ

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนไม่เท่ากับ 9.93 ต่อ 1

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกำไรสุทธิไม่เท่ากับร้อยละ 80.07

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ไม่เท่ากับร้อยละ 10.00

ส่วนค่า t ที่คำนวณได้ของอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น, อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน ไม่ตกอยู่ในบริเวณวิกฤตจึงยอมรับสมมติฐานที่วางไว้นั้นคือ

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับ ร้อยละ 12.00

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เท่ากับ 0.12 ต่อ 1

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน เท่ากับร้อยละ 11.17

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของสหกรณ์กับอัตราส่วนมาตรฐาน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์มาตรฐาน	ค่า S.D.	ค่า t	รับ/ปฏิเสธ
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	26.402	9.930	12.202	+ 3.018	ปฏิเสธ
อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	11.574	12.000	1.183	- 0.805	รับ
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน	0.114	0.120	0.171	- 0.078	รับ
อัตรากำไรสุทธิ	75.348	80.070	2.801	- 3.768	ปฏิเสธ
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	7.804	10.000	0.097	-51.069	ปฏิเสธ
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน	9.478	11.170	1.499	- 2.521	รับ

จากผลของการเปรียบเทียบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีความสามารถในการดำเนินธุรกิจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำหรับอัตราส่วนกำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ปรากฏว่าต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรืออาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์แห่งนี้มี ความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจสูง มีความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่มา

ไปก่อให้เกิดรายได้ มีฐานะมั่นคง มีความสามารถในการนำเอาทุนของสหกรณ์ที่มีอยู่ไปแสวงหาผลกำไร ส่วนความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแสวงหากำไร ปรากฏว่าต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาวิจัยด้านสมาชิก

การศึกษาทางด้านสมาชิกนี้ เป็นการศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการออกแบบสอบถาม ถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ผลของการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสมาชิก ตอนที่ 2 ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ตอนที่ 3 ทศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับสถานการณ์ส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

1. ลักษณะทั่วไปของสมาชิก

1.1 สถานการณ์ส่วนบุคคล

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกจำนวน 363 คน พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่หรือร้อยละ 60.88 เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.12 เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	221	60.88
หญิง	142	39.12
รวม	363	100.00

สมาชิกส่วนใหญ่หรือร้อยละ 50.96 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี รองลงมาร้อยละ 30.30 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 11.02 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี และร้อยละ 7.72 มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและอายุ

เพศ	อายุ				รวม
	20 - 30	31 - 40	41 - 50	51 ขึ้นไป	
ชาย	9 (2.48)	110 (30.30)	79 (21.76)	23 (6.34)	221 (60.88)
หญิง	31 (8.54)	75 (20.66)	31 (8.54)	5 (1.38)	142 (39.12)
รวม	40 (11.12)	185 (50.96)	110 (30.30)	28 (7.72)	363 (100.00)

สถานภาพทางครอบครัวของสมาชิก ส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 80.99 เป็นโสดร้อยละ 13.49 หย่าร้างร้อยละ 2.76 และเป็นหม้ายร้อยละ 2.76 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและสถานภาพทางครอบครัว

เพศ	สถานภาพทางครอบครัว				รวม
	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	
ชาย	10 (2.47)	207 (57.02)	1 (0.28)	3 (0.83)	221 (60.88)
หญิง	39 (10.74)	87 (23.97)	9 (2.48)	7 (1.93)	142 (39.12)
รวม	49 (13.49)	294 (80.99)	10 (2.76)	10 (2.76)	363 (100.00)

ระดับการศึกษาของสมาชิกส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74.66 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือลงมาร้อยละ 14.05 จบการศึกษาในระดับอนุปริญญา จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าอนุปริญญาร้อยละ 7.44 และจบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีร้อยละ 3.85 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

เพศ	ระดับการศึกษา				รวม
	ต่ำกว่า อนุปริญญา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
ชาย	16 (4.41)	29 (7.99)	168 (46.28)	8 (2.20)	221 (60.88)
หญิง	11 (3.03)	22 (6.06)	103 (28.38)	6 (1.65)	142 (39.12)
รวม	27 (7.44)	51 (14.05)	271 (74.66)	14 (3.85)	363 (100.00)

1.2 รายได้และรายจ่ายของสมาชิก

จากการศึกษาระดับรายได้ของสมาชิก เฉพาะรายได้จากเงินเดือนเพียงอย่างเดียว พบว่าสมาชิกมีเงินเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 7,769.56 บาทต่อเดือน โดยมีเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,001 - 7,000 บาทต่อเดือน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.58 รองลงมาคือ 7,001 - 9,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.75 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายได้จากเงินเดือน

ระดับรายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 3,000	15	4.13
3,001 - 5,000	19	5.23
5,001 - 7,000	111	30.58
7,001 - 9,000	108	29.75
9,001 -11,000	78	21.49
11,001 -13,000	24	6.61
มากกว่า 13,000	8	2.21
(รายได้เฉลี่ย 7,769.56)		
รวม	363	100.00

จากการศึกษาระดับรายได้รวมของสมาชิกอันได้แก่ เงินเดือน รายได้ของคู่สมรส รายได้จากอาชีพรอง รายได้พิเศษอื่น ๆ พบว่าสมาชิกมีรายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ 12,246.75 บาทต่อเดือน โดยมีรายได้รวมอยู่ในช่วง 8,001 - 11,000 บาทต่อเดือนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23.42 รองลงมาคือช่วง 14,001 - 17,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 17.91 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายได้รวม

ระดับรายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000	24	6.61
5,001 - 8,000	61	16.80
8,001 - 11,000	85	23.42
11,001 - 14,000	49	13.50
14,001 - 17,000	65	17.91
17,001 - 20,000	57	15.70
มากกว่า 20,000	22	6.06
(รายได้เฉลี่ย 12,246.75)		
รวม	363	100.00

ในการศึกษาถึงแหล่งที่มาของรายได้ พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีรายได้เฉพาะเงินเดือนเพียงอย่างเดียว และสมาชิกมีเงินเดือนเพียงอย่างเดียวรวมกับรายได้ของคู่สมรสคิดเป็นร้อยละ 83.47 นอกจากนั้นเป็นสมาชิกที่มีรายได้อื่น คิดเป็นร้อยละ 16.53 โดยสมาชิกที่มีรายได้อื่นเป็นสมาชิกที่แต่งงานแล้วและเป็นโสดหรือหม้าย หรือหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 14.60 และ 1.93 ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว และ แหล่งที่มาของรายได้

สถานภาพทางครอบครัว	แหล่งที่มาของรายได้				รวม
	มีรายได้		มีรายได้อื่น		
	เฉพาะเงินเดือน		และเงินเดือน		
สมรส	241	(66.39)	53	(14.60)	294 (80.99)
โสด หม้าย และหย่าร้าง	62	(17.08)	7	(1.93)	69 (19.01)
รวม	303	(83.47)	60	(16.53)	363(100.00)

จากตารางที่ 20 แสดงรายจ่ายของสมาชิกแยกเป็นประเภทต่าง ๆ จากสมาชิก 363 คน มีสมาชิกที่มีรายจ่ายในครอบครัว 339 คน และพบว่าสมาชิกที่มีรายจ่ายในครอบครัว ระหว่าง 3,501 - 5,550 บาทต่อเดือน มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา มีรายจ่าย 1,501 - 3,500 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.27 สมาชิกที่ไม่มีรายจ่ายในครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 6.61 สำหรับรายจ่ายส่วนตัวเฉพาะตัวสมาชิกเอง พบว่าสมาชิก ส่วนใหญ่มีรายจ่ายส่วนตัวระหว่าง 1,501-3,500 บาทต่อเดือนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.83 รองลงมา มีรายจ่ายส่วนตัวระหว่าง 1 - 1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.36 ส่วนสมาชิก ที่ไม่มีรายจ่ายส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 5.79 ส่วนรายจ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากรายจ่ายใน ครอบครัว และรายจ่ายส่วนตัวสมาชิกเองแล้ว พบว่าด้านรายจ่ายอื่น ๆ มีส่วนใหญ่มักจะมีรายจ่ายระหว่าง 1 - 1,500 บาทต่อเดือนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.06 รองลงมาสมาชิก มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 1,501-3,500 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.93 และสมาชิกที่ไม่ ระบุว่าไม่มีรายจ่ายคิดเป็น ร้อยละ 17.36

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายจ่ายและประเภทรายจ่าย

ระดับรายจ่าย ต่อเดือน (บาท)	ประเภทรายจ่าย		รายจ่ายอื่น ๆ
	รายจ่าย ในครอบครัว	รายจ่าย ส่วนตัว	
ไม่ระบุ	24 (6.61)	21 (5.79)	63 (17.36)
1 - 1,500	11 (3.03)	132 (36.36)	120 (33.06)
1,501 - 3,500	99 (27.27)	170 (46.83)	105 (28.93)
3,501 - 5,500	121 (33.33)	36 (9.92)	43 (11.85)
5,501 - 7,500	50 (13.78)	2 (0.55)	14 (3.85)
7,501 - 9,500	26 (7.16)	2 (0.55)	10 (2.75)
9,500 ขึ้นไป	32 (8.82)	-	8 (2.20)
รวม	363 (100.00)	363 (100.00)	363 (100.00)

จากการศึกษาระดับรายจ่ายรวมของสมาชิก อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ พบว่าสมาชิกมีรายจ่ายรวมเฉลี่ยเท่ากับ 9,052.82 บาท-ต่อเดือน โดยสมาชิกมีรายจ่ายรวมอยู่ในช่วง 5,001 - 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.30 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับรายจ่ายรวม

ระดับรายจ่ายรวม (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ระบุ	2	0.55
ไม่เกิน 5,000	61	16.81

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ระดับรายจ่ายรวม (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5,001 - 8,000	110	30.30
8,001 -11,000	100	27.55
11,001 -14,000	44	12.12
14,001 -17,000	27	7.44
17,001 -20,000	13	3.58
20,000 บาทขึ้นไป (รายจ่ายรวมเฉลี่ย 9,052.82)	6	1.65
รวม	363	100.00

เมื่อเปรียบเทียบรายได้รวมและรายจ่ายรวมของสมาชิกแล้ว ปรากฏว่า สมาชิกร้อยละ 85.95 มีรายได้เหลือเก็บออม สมาชิกร้อยละ 7.43 มีรายได้พอดีกับรายจ่าย และมีสมาชิกร้อยละ 6.62 มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและการเปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย

เพศ	การเปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย			รวม
	รายได้ ไม่พอใช้จ่าย	รายได้พอดีกับ รายจ่าย	มีรายได้เหลือ เก็บออม	
ชาย	23 (6.34)	14 (3.85)	184 (50.69)	221 (60.88)
หญิง	1 (0.28)	13 (3.58)	128 (35.26)	142 (39.12)
รวม	24 (6.62)	27 (7.43)	312 (85.95)	363 (100.00)

1.3 วัตถุประสงค์ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก

สมาชิกส่วนใหญ่หรือร้อยละ 48.76 สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์เพราะต้องการออมทรัพย์ รองลงมาเพื่อต้องการกู้เงินคิดเป็นร้อยละ 31.68 จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่ต้องการให้สมาชิกออมทรัพย์เป็นอันดับแรก และช่วยเหลือสมาชิกโดยการให้บริการกู้ยืมเงินเป็นวัตถุประสงค์รอง (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเหตุผลอันดับแรกในการเป็นสมาชิก สหกรณ์และเพศ

เหตุผล	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
1. ต้องการออมทรัพย์	104 (28.65)	73 (20.11)	177 (48.76)
2. ต้องการเงินกู้	68 (18.73)	47 (12.95)	115 (31.68)
3. ต้องการรับบริการจากสหกรณ์	19 (5.23)	15 (4.13)	34 (9.36)
4. เลื่อมใสในระบบสหกรณ์	21 (5.79)	2 (0.55)	23 (6.34)
5. ต้องการสิทธิพิเศษ	3 (0.83)	4 (0.10)	7 (1.93)
6. ได้รับการชักชวน	6 (1.65)	1 (0.28)	7 (1.93)
7. อื่น ๆ	-	-	-
รวม	221 (60.88)	142 (39.12)	363 (100.00)

1.4 การกู้ยืมเงินของสมาชิก

จากการศึกษา พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เคยกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริโภคและการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 86.23 มีสมาชิกร้อยละ 13.77 ไม่เคยกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในการบริโภคและการลงทุน (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการกู้ยืมเงินและเพศ

เพศ	การกู้เงิน		รวม
	เคยกู้ยืม	ไม่เคยกู้ยืม	
ชาย	204 (56.20)	17 (4.68)	221 (60.88)
หญิง	109 (30.03)	33 (9.09)	142 (39.12)
รวม	313 (86.23)	50 (13.77)	363 (100.00)

จากตาราง 25 แบบสอบถามเปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ดังนั้นอัตราร้อยละก็ได้แสดงไว้ จึงเป็นอัตราร้อยละของจำนวนสมาชิกตัวอย่างทั้งหมด 363 คน แหล่งกู้ยืมเงินที่สมาชิกใช้บริการมากเป็นอันดับ 1 คือ จากสหกรณ์ออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 77.96 อันดับ 2 คือ สมาชิกร้อยละ 47.11 กู้ยืมเงินจาก ธนาคารพาณิชย์ แหล่งกู้ยืมเงินอันดับ 3 คือ สมาชิกร้อยละ 28.38 กู้ยืมเงินจากญาติพี่น้องของสมาชิกร้อยละ 17.36 กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้เอกชน แหล่งกู้ยืมเงินอันดับ 5 คือ สมาชิกร้อยละ 15.15 กู้ยืมเงินจากเพื่อนฝูง ผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามแหล่งกู้ยืมและเพศ

แหล่งกู้ยืม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
สหกรณ์ออมทรัพย์	188 (51.79)	95 (26.17)	283 (77.96)
ธนาคารพาณิชย์	113 (31.13)	58 (15.98)	171 (47.11)
ญาติ	83 (22.87)	20 (5.51)	103 (28.38)
ผู้ให้กู้เอกชน	52 (14.33)	11 (3.03)	63 (17.36)

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แหล่งกักเก็บ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
เพื่อนฝูง, ผู้บังคับบัญชา	46 (12.67)	9 (2.48)	55 (15.15)
บริษัทเงินทุน	22 (6.06)	5 (1.38)	27 (7.44)
อื่น ๆ	12 (3.31)	7 (1.92)	19 (5.23)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละของจำนวนสมาชิก

จากตารางที่ 26 แบบสอบถามเปิดโอกาสให้ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบและพบว่าสมาชิกสหกรณ์นำเงินที่ได้นำไปใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล โดยวัตถุประสงค์อันดับแรกของสมาชิกในการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จำเป็น คิดเป็นร้อยละ 65.57 วัตถุประสงค์ของการกู้เงินเพื่อนำไปใช้จ่ายในครัวเรือนของสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 51.24 วัตถุประสงค์อันดับ 3 คือสมาชิกร้อยละ 36.64 กู้เงินไปเพื่อใช้หนี้เก่า วัตถุประสงค์อันดับ 4 คือสมาชิกร้อยละ 29.75 กู้เงินไปเพื่อใช้จ่ายส่วนตัว วัตถุประสงค์อันดับ 5 คือ สมาชิกร้อยละ 20.39 กู้เงินไปเพื่อใช้ลงทุนทำธุรกิจต่าง ๆ

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้เงิน และเพศ

แหล่งกักเก็บ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ	160 (44.08)	78 (21.49)	238 (65.57)
ใช้จ่ายในครัวเรือน	131 (36.09)	55 (15.15)	186 (51.24)
ใช้หนี้เก่า	96 (26.45)	37 (10.09)	133 (36.64)
ใช้จ่ายส่วนตัว	78 (21.49)	30 (8.26)	108 (29.75)

ตารางที่ 26 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ลงทุนทำธุรกิจ	40 (11.02)	34 (9.37)	74 (20.39)
ให้ผู้อื่นกู้ต่อ	8 (2.21)	2 (0.55)	10 (2.76)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละของจำนวนสมาชิก

1.5 การออมของสมาชิก

ในการสะสมค่าหุ้นรายเดือนของสมาชิก จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ส่งเงินสะสมค่าหุ้นรายเดือนตามอัตราที่สหกรณ์กำหนด มีจำนวนร้อยละ 58.95 และสมาชิกที่ส่งเงินสะสมค่าหุ้นรายเดือน สูงกว่าอัตราที่สหกรณ์กำหนดมีจำนวนร้อยละ 41.05 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและตามสภาพการส่งเงินสะสมค่าหุ้นรายเดือน

เพศ	ส่งตามอัตราที่สหกรณ์กำหนด		ส่งสูงกว่าอัตราที่สหกรณ์กำหนด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	131	36.09	90	24.79
หญิง	83	22.86	59	16.26
รวม	214	58.95	149	41.05

จากการศึกษาด้านการออมของสมาชิก ในรูปการฝากเงินกับสหกรณ์พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากไว้กับสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 84.57 มีสมาชิกร้อยละ 15.43 ที่มีเงินฝากไว้กับสหกรณ์ (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและการใช้บริการรับฝากเงิน

เพศ	มีเงินฝากในสหกรณ์		ไม่มีเงินฝากในสหกรณ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	36	9.92	185	50.96
หญิง	20	5.51	122	33.61
รวม	56	15.43	307	84.57

การศึกษาแหล่งเงินออมหรือฝากเงินของสมาชิก ใช้แบบสอบถามแบบเปิด โอกาสให้ผู้ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่หรือร้อยละ 59.50 ฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 36.36 ฝากเงินไว้กับธนาคารออมสิน สมาชิกร้อยละ 15.43 ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ สมาชิกร้อยละ 13.77 นิยมเก็บไว้เองไม่ฝากที่ใด สมาชิกร้อยละ 1.93 ฝากเงินไว้กับบริษัทเงินทุน และสมาชิกร้อยละ 6.89 ฝากเงินไว้กับแหล่งอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามแหล่งเงินออมและเพศ

แหล่งเงินออม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ธนาคารพาณิชย์	123 (33.88)	93 (25.62)	216 (59.50)
ธนาคารออมสิน	81 (22.31)	51 (14.05)	132 (36.36)

ตารางที่ 29 (ต่อ)

แหล่งเงินออม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
สหกรณ์ออมทรัพย์	36 (9.92)	20 (5.51)	56 (15.43)
เก็บไว้เอง	26 (7.16)	24 (6.61)	50 (13.77)
บริษัทเงินทุน	3 (0.83)	4 (1.10)	7 (1.93)
อื่น ๆ	17 (4.68)	8 (2.21)	25 (6.89)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละของจำนวนสมาชิก

จากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกว่า หากสหกรณ์ให้บริการรับฝากเงินได้ทัดเทียมกับสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สมาชิกจะฝากเงินไว้กับสหกรณ์หรือไม่เพียงใด ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 48.49 ยินดีนำเงินบางส่วนมาฝาก สมาชิกร้อยละ 29.48 ยินดีนำเงินทั้งหมดฝากไว้กับสหกรณ์ มีสมาชิกเพียงร้อยละ 22.03 ไม่ต้องการนำเงินฝากไว้กับสหกรณ์ (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามเพศและทัศนคติต่อการฝากเงิน

ทัศนคติต่อการฝากเงิน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ไว้กับสหกรณ์			
ยินดีนำบางส่วนมาฝากไว้กับสหกรณ์	89 (24.52)	87 (23.97)	176 (48.49)
ยินดีนำเงินทั้งหมดฝากไว้กับสหกรณ์	82 (22.59)	25 (6.89)	107 (29.48)
ไม่ต้องการนำมาฝาก	50 (13.77)	30 (8.26)	80 (22.03)
รวม	221 (60.88)	142 (39.12)	363 (100.00)

2. ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 ลักษณะขององค์การและความเป็นเจ้าของ

จากการศึกษา พบว่าสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.21 มีความเข้าใจถูกต้องว่าตนเองเป็นเจ้าของสหกรณ์ โดยเข้าใจถูกต้องมากกว่าลักษณะขององค์การสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกเข้าใจถูกต้องว่า องค์การสหกรณ์มีสภาพเป็นองค์การธุรกิจเอกชน เพียงร้อยละ 55.65 แต่เมื่อมีการนำมาพิจารณาร่วมกันแล้ว พบว่าสมาชิกที่มีความเข้าใจถูกต้องทั้งสองอย่าง คิดเป็นร้อยละ 53.44 และสมาชิกที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลย คิดเป็นร้อยละ 3.58 (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะขององค์การและความเป็นเจ้าของ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะขององค์การ		
เข้าใจถูกต้อง	202	55.65
เข้าใจไม่ถูกต้อง	161	45.35
2. ความเป็นเจ้าของ		
เข้าใจถูกต้อง	342	94.21
เข้าใจไม่ถูกต้อง	21	5.79
เข้าใจถูกต้องที่สุด (ตอบถูกต้องทั้ง 2 ข้อ)	194	53.44
เข้าใจถูกต้องเพียงบางส่วน	156	42.98
เข้าใจไม่ถูกต้องเลย	13	3.58

2.2 วัตถุประสงค์และการให้บริการของสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 74.38 มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับการให้บริการและธุรกิจของสหกรณ์ สมาชิกมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 56.20 เพื่อนำมาพิจารณาาร่วมกันแล้วพบว่าสมาชิกมีความเข้าใจถูกต้องทั้งวัตถุประสงค์และการให้บริการของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 47.66 และสมาชิกที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยคิดเป็นร้อยละ 17.08 (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และการให้บริการของสหกรณ์

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์		
เข้าใจถูกต้อง	204	56.20
เข้าใจไม่ถูกต้อง	159	43.80
2. การให้บริการของสหกรณ์		
เข้าใจถูกต้อง	270	74.38
เข้าใจไม่ถูกต้อง	93	25.56
เข้าใจถูกต้องที่สุด (ตอบถูกต้องทั้ง 2 ข้อ)	173	47.66
เข้าใจถูกต้องเพียงบางส่วน	128	35.26
เข้าใจไม่ถูกต้องเลย	62	17.08

2.3 การควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์

ในการศึกษาความเข้าใจของสมาชิกที่เกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์นี้ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับการออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 92.56 มีความเข้าใจในการจัดหาคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 89.81 และเมื่อมีการนำมาพิจารณาาร่วมกันแล้วถามว่าสมาชิกที่มีความเข้าใจถูกต้องที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.30 เข้าใจไม่ถูกต้องเลยคิดเป็นร้อยละ 1.93 (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุม การดำเนินงานของสหกรณ์

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การออกเสียงลงมติในที่ประชุมใหญ่		
เข้าใจถูกต้อง	336	92.56
เข้าใจไม่ถูกต้อง	27	7.44
2. การได้มาซึ่งคณะกรรมการ		
เข้าใจถูกต้อง	326	89.81
เข้าใจไม่ถูกต้อง	37	10.19
เข้าใจถูกต้องที่สุด (ตอบถูกทั้ง 2 ข้อ)	306	84.30
เข้าใจถูกต้องเพียงบางส่วน	50	13.77
เข้าใจไม่ถูกต้องเลย	7	1.93

2.4 ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์

สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์หรือคิดเป็นร้อยละ 75.84 มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับเงินปันผลตามหุ้นที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ และสมาชิกร้อยละ 71.35 มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำไว้กับสหกรณ์ เมื่อมีการพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า สมาชิกมีความเข้าใจถูกต้องที่สุดในด้านผลประโยชน์ที่ สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 62.26 และเข้าใจไม่ถูกต้องเลย คิดเป็นร้อยละ 15.43 (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การปันผล		
เข้าใจถูกต้อง	274	75.48
เข้าใจไม่ถูกต้อง	89	24.25
2. การเฉลี่ยคืน		
เข้าใจถูกต้อง	259	71.35
เข้าใจไม่ถูกต้อง	104	28.65
เข้าใจถูกต้องที่สุด (ตอบถูกทั้ง 2 ข้อ)	226	62.26
เข้าใจถูกต้องเพียงบางส่วน	81	22.31
เข้าใจไม่ถูกต้องเลย	56	15.43

2.5 การจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจของสมาชิก ในด้านการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกที่มีความเข้าใจถูกต้องว่าผู้มีอำนาจในการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นใคร เพียงร้อยละ 37.74 มีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรกำไรสุทธิถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 49.59 และเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกันแล้วพบว่าสมาชิกที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์อย่างถูกต้องที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.11 เข้าใจถูกต้องบางส่วน ร้อยละ 47.11 และเข้าใจไม่ถูกต้องเลย ร้อยละ 32.78 (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรร
กำไรสุทธิ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้มีอำนาจจัดสรรกำไรสุทธิ		
เข้าใจถูกต้อง	137	37.74
เข้าใจไม่ถูกต้อง	226	62.26
2. หลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิ		
เข้าใจถูกต้อง	180	49.59
เข้าใจไม่ถูกต้อง	183	50.41
เข้าใจถูกต้องที่สุด (ตอบถูกทั้ง 2 ข้อ)	73	20.11
เข้าใจถูกต้องเพียงบางส่วน	171	47.11
เข้าใจไม่ถูกต้องเลย	119	32.78

2.6 ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ โดยรวมของสมาชิก

จากแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ สมาชิกสามารถตอบถูกเฉลี่ยเท่ากับ 6.99 ข้อ หรือคิดเป็นร้อยละ 69.89 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อได้แจกแจงในรูปตารางความถี่แล้ว พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับความรู้ความเข้าใจสูง หรือมีความรู้ความเข้าใจดี คิดเป็นร้อยละ 44.63 สมาชิกที่มีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.25 และสมาชิกที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่ำหรือมีความรู้ความเข้าใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.12 (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจ ในหลักและวิธีการสหกรณ์

ระดับความรู้ความเข้าใจในหลัก และวิธีการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูง	162	44.63
ปานกลาง	157	43.25
ต่ำ	44	12.12
(คะแนนเฉลี่ย = 6.99) รวม	363	100.00

3. ทักษะของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งการศึกษาทักษะของสมาชิกออกเป็น 10 ด้านดังนี้ คือ

3.1 ทักษะของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านหุ้น

สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 94.22 เห็นว่าอัตราค่าหุ้นหรือปริมาณค่าหุ้นขั้นต่ำสุดที่สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกต้องส่งสะสมในแต่ละเดือน มีความเหมาะสม โดยสมาชิกมีทัศนคติเฉลี่ยในระดับที่ดีคือเท่ากับ 4.26 สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 98.35 เห็นว่าการแจ้งยอดจำนวนหุ้นของสมาชิก ให้สมาชิกรับทราบในแต่ละเดือนมีความถูกต้องและเหมาะสมดี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 88.15 เห็นว่าวิธีการประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มมีความเหมาะสม สมาชิกส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 97.52 เห็นว่าสหกรณ์ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซื้อหุ้น และเพิ่มหุ้นสะสมรายเดือนได้ตามที่สมาชิกต้องการสมาชิกส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.95 เห็นว่าจำนวนงวดขั้นต่ำที่สหกรณ์อนุญาตให้สมาชิกสามารถส่งค่าหุ้นรายเดือนได้ เมื่อสมาชิกต้องการ โดยมีทัศนคติเฉลี่ยในแต่ละเรื่องเท่ากับ 4.61, 4.00, 4.41, 4.06 ตามลำดับ และทัศนคติรวมด้านหุ้นมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 จัดอยู่ในระดับดี (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
ด้านหุ้น

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านหุ้น (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ปริมาณค่าหุ้นขั้นต่ำสุด ที่สหกรณ์กำหนดให้สมาชิก ต้องส่งในแต่ละเดือน	124 (34.16)	218 (60.06)	15 (4.13)	4 (1.10)	2 (0.55)	4.26
2. การแจ้งยอดจำนวนหุ้น ของสมาชิกถูกต้อง เหมาะสม	232 (63.91)	125 (34.44)	3 (0.83)	2 (0.55)	1 (0.27)	4.61
3. วิธีการประชาสัมพันธ์ ของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิก ถือหุ้นเพิ่มเหมาะสมดี	69 (19.00)	251 (69.15)	22 (6.06)	16 (4.41)	5 (1.38)	4.00
4. สหกรณ์เปิดโอกาสให้ สมาชิกถือหุ้นและเพิ่มหุ้น สะสมได้ตามต้องการ	156 (42.98)	198 (54.54)	9 (2.48)	- (0.00)	- (0.00)	4.41
5. จำนวนงวดขั้นต่ำสุดที่ สหกรณ์อนุญาตให้งดส่งค่า หุ้นรายเดือนได้เหมาะสมแล้ว (ทัศนคติของหุ้นรวม =	84 (23.14)	228 (62.81)	42 (11.57)	7 (1.93)	2 (0.55)	4.06
						4.27)

3.2 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินการของสหกรณ์ด้านเงินฝาก

สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 78.51 พอใจกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 85.67 เห็นว่าสหกรณ์ได้ชักชวนและแนะนำสมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์อยู่เสมอ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 63.36 มีความเห็นว่าการฝากเงินไว้กับสหกรณ์มีความมั่นคงเทียบเท่ากับธนาคารพาณิชย์ สมาชิกร้อยละ 49.04 เห็นว่าการให้บริการรับฝากและถอนเงินของสหกรณ์มีความสะดวก โดยมีทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.80, 3.98, 3.62 และ 3.30 ตามลำดับ ทัศนคติรวมด้านเงินฝากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 จัดอยู่ในระดับดี (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ของสหกรณ์ด้านเงินฝาก

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินฝาก (ร้อยละ)					ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. สหกรณ์ให้ดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สมาชิกพอใจ	50 (13.77)	235 (64.74)	42 (11.57)	28 (7.71)	8 (2.21)	3.80
2. สหกรณ์ได้ชักชวนและแนะนำสมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์อยู่เสมอ	61 (16.80)	250 (68.87)	41 (11.30)	9 (2.48)	2 (0.55)	3.98
3. การฝากเงินไว้กับสหกรณ์มีความมั่นคงเทียบเท่ากับธนาคารพาณิชย์	46 (12.67)	184 (50.69)	97 (26.72)	23 (6.34)	13 (3.58)	3.62
4. การให้บริการรับฝากและถอนเงินของสหกรณ์สะดวกดี	25 (6.89)	153 (42.15)	105 (28.93)	68 (18.73)	12 (3.30)	3.30
(ทัศนคติของเงินฝากรวม =						3.68)

3.3 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินกู้ยืมเงิน

สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 74.10 พอใจกับวงเงินกู้ยืมเงิน โดยเห็นว่าการกำหนดวงเงินกู้ยืมเงินของสหกรณ์เหมาะสมแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 67.49 เห็นว่าวิธีการยื่นกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ได้รับความสะดวก สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 62.26 เห็นว่าระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เหมาะสมแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 74.10 เห็นว่าจำนวนงวดของการส่งชำระคืนเงินกู้ยืมเงินเหมาะสมดี ทัศนคติเฉลี่ยในแต่ละเรื่องเท่ากับ 3.71, 3.57, 3.51 และ 3.07 ตามลำดับ และทัศนคติรวมด้านเงินกู้ยืมเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 จัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ของสหกรณ์ด้านเงินกู้ยืมเงิน

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้ยืมเงิน (ร้อยละ)					ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. การกำหนดวงเงินกู้ยืมเงินของสหกรณ์เหมาะสมแล้ว	39 (10.74)	230 (63.36)	53 (14.60)	35 (9.64)	6 (1.66)	3.71
2. วิธีการยื่นกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ได้รับความสะดวก	34 (9.36)	211 (58.13)	62 (17.08)	43 (11.85)	13 (3.58)	3.57
3. ระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้ยืมเงินเหมาะสมแล้ว	37 (10.19)	189 (52.07)	66 (18.18)	64 (17.63)	7 (1.93)	3.51
4. การส่งชำระคืนเงินกู้ยืมเงินได้ไม่เกิน 3 งวดเหมาะสมดี	52 (14.32)	217 (59.78)	44 (12.12)	36 (9.92)	14 (3.85)	3.70
(ทัศนคติของเงินกู้ยืมเงินรวม =						3.62)

3.4 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินกู้สามัญ

สมาชิกส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 71.35 พอใจกับวงเงินกู้สามัญโดยเห็นว่าวงเงินกู้สามัญของสหกรณ์มีความเหมาะสมดี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 52.07 เห็นว่าวิธีการยื่นกู้เงินกู้สามัญของสหกรณ์มีความสะดวกและยุติธรรมดี สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.97 เห็นว่าระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้หลังจากยื่นกู้ ไม่มีความเหมาะสม ลำบาก โดยมีสมาชิกเพียงร้อยละ 39.40 ที่เห็นว่าระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้สามัญมีความเหมาะสม สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 68.87 เห็นว่าวิธีการจัดหาบุคคลค้ำประกันเงินกู้ของสหกรณ์เหมาะสมดี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 81.82 พอใจกับจำนวนงวดของการส่งคืนเงินกู้สามัญ โดยเห็นว่าการส่งคืนเงินกู้สามัญได้ไม่เกิน 100 งวด เหมาะสมดีแล้ว ทศนคติเฉลี่ยในแต่ละเรื่องเท่ากับ 3.57, 3.16, 2.86, 3.56 และ 3.83 ทศนคติรวมด้านเงินกู้สามัญเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 จัดอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทศนคติ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินกู้สามัญ

รายการ	ทศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้สามัญ (ร้อยละ)					ระดับคะแนนเฉลี่ยของทศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. การกำหนดวงเงินกู้สามัญของสหกรณ์เหมาะสมแล้ว	33 (9.09)	226 (62.26)	34 (9.36)	58 (15.98)	12 (3.31)	3.57
2. วิธีการยื่นกู้สามัญของสหกรณ์ได้รับความสะดวกและยุติธรรม	16 (4.41)	173 (47.66)	68 (18.73)	67 (18.46)	69 (10.74)	3.16
3. ระยะเวลาตั้งแต่ยื่นขอถึงวันได้รับเงินกู้เหมาะสมแล้ว	16 (4.41)	127 (34.99)	64 (17.63)	103 (28.37)	53 (14.60)	2.86

ตารางที่ 40 (ต่อ)

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้สามัญ (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
4. การจัดหาบุคคล ประกันเงินกู้ของ สหกรณ์เหมาะสมแล้ว	33 (9.09)	217 (59.78)	45 (12.40)	57 (15.70)	11 (3.03)	3.56
5. การส่งคืนเงินกู้สามัญได้ ไม่เกิน 100 งวด เหมาะสมดีแล้ว	56 (15.43)	241 (66.39)	23 (6.33)	36 (9.92)	7 (1.93)	3.83
(ทัศนคติของเงินกู้สามัญรวม =						3.40)

3.5 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินกู้พิเศษ

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 59.50 เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ว่าการให้บริการเงินกู้พิเศษของสหกรณ์เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี โดยมีทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 สมาชิกร้อยละ 49.32 เห็นว่า เงินกู้พิเศษให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง โดยมีทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และทัศนคติรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 จัดอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
ด้านเงินกู้พิเศษ

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้พิเศษ (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. เงินกู้พิเศษของสหกรณ์ สามารถช่วยเหลือ สมาชิกได้เป็นอย่างดี	55 (15.15)	161 (44.35)	92 (25.35)	44 (12.12)	11 (3.03)	3.56
2. เจือ้นไซเงินกู้พิเศษให้ ความเป็นธรรมแก่ สมาชิกอย่างทั่วถึง (ทัศนคติของเงินกู้พิเศษ =	32 (8.82)	147 (40.50)	104 (28.65)	66 (18.18)	14 (3.85)	3.32 3.44)

**3.6. ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านค่าบริการและ
ผลตอบแทนในการบริหาร**

สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 62.81 พอใจกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
ที่สหกรณ์เก็บจากสมาชิก โดยเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์ เรียกเก็บมีอัตราที่เป็นธรรม
กับสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 65.28 เห็นว่าวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์ให้อยู่นี้มี
ความเหมาะสมแล้ว สมาชิกร้อยละ 40.50 เห็นว่าเงินโบนัสที่สหกรณ์จ่ายให้กรรมการและ
พนักงานของสหกรณ์มีความเหมาะสม โดยทัศนคติเฉลี่ยในแต่ละเรื่อง เท่ากับ 3.41, 3.48
และ 3.05 ตามลำดับ ส่วนทัศนคติรวมด้านค่าบริการและผลตอบแทนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 จัด
อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านบริการและผลตอบแทนในการบริหาร

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านบริการและผลตอบแทน (ร้อยละ)					ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์เก็บจากสมาชิกที่อยู่ในอัตราเป็นธรรม	25 (6.89)	203 (55.92)	53 (14.60)	61 (16.80)	21 (5.79)	3.41
2. วิธีการคิดดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์ใช้เหมาะสมแล้ว	21 (5.78)	216 (59.50)	63 (17.36)	45 (12.40)	18 (4.96)	3.48
3. เงินโบนัสที่สหกรณ์จ่ายให้กรรมการและพนักงานของสหกรณ์เหมาะสมแล้ว (ทัศนคติของค่าบริการและผลตอบแทน =	8 (2.21)	139 (38.29)	114 (31.40)	70 (19.28)	32 (8.82)	3.05 3.31)

3.7 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านผลประโยชน์ของสมาชิก

ในด้านผลประโยชน์ของสมาชิกนี้ สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 74.93 เห็นว่าอัตราเงินปันผลตามหุ้นของสหกรณ์ ได้ให้ประโยชน์แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมดี ซึ่งมีทัศนคติเฉลี่ยเก็บ 3.64 และสมาชิกร้อยละ 67.77 เห็นว่าสหกรณ์ได้จ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิกผู้กู้ยืมเงินกับสหกรณ์ในอัตราที่เป็นธรรม โดยทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และทัศนคติรวมด้านผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 จัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
ด้านผลประโยชน์ของสมาชิก

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านผลประโยชน์ของสมาชิก (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. อัตราเงินปันผลตามหุ้น ของสหกรณ์ให้ประโยชน์ แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม	27 (7.44)	245 (67.49)	40 (11.02)	37 (10.19)	14 (3.86)	3.64
2. สหกรณ์จ่ายเงินเฉลี่ยคืน ให้กับสมาชิกผู้ยืมเงิน ในอัตราที่เป็นธรรม (ทัศนคติรวมของผลประโยชน์ =	31 (8.54)	215 (59.23)	53 (14.60)	45 (12.40)	19 (5.23)	3.53 3.59)

3.8 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านสังคม

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกร้อยละ 52.34 เห็นว่าสหกรณ์ได้จัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์เป็นเงินค่าสาธารณประโยชน์เหมาะสมดีแล้ว โดยมีทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และสมาชิกร้อยละ 69.15 เห็นว่าสหกรณ์ได้ให้การสงเคราะห์แก่สมาชิกที่ต้องประสบกับภัยพิบัติเป็นอย่างดี โดยมีทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และทัศนคติรวมด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 จัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
ด้านสังคม

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านสังคม (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. สหกรณ์ได้จัดสรรเงิน สาธารณประโยชน์ อย่างเหมาะสม	15 (4.13)	175 (48.21)	110 (30.30)	45 (12.40)	18 (4.96)	3.34
2. สหกรณ์ได้ให้การ ส่งเสริมสมาชิก ที่ต้องกักขังเป็นปกติ (ทัศนคติรวมด้านสังคม =	40 (11.02)	211 (58.13)	90 (24.79)	18 (4.96)	4 (1.10)	3.73 3.54)

3.9 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการบริหารงาน

สมาชิกร้อยละ 49.03 เห็นว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ได้อย่างเต็มที่ ส่วนสมาชิกที่เห็นคัดค้านคิดเป็นร้อยละ 21.77 ทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 สมาชิกร้อยละ 58.95 เห็นว่าการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริตและยุติธรรม ทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 สมาชิกร้อยละ 52.34 เห็นว่าคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ออกศึกษาและใช้เวลาเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นประโยชน์แก่สมาชิกเป็นอย่างดี ซึ่งทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 48.49 เห็นว่าคณะกรรมการฯ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักและวิธีการดำเนินงานสหกรณ์เป็นอย่างดี ทัศนคติเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และทัศนคติรวมด้านการบริหารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 จัดอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของ
สหกรณ์ด้านการบริหารงานสหกรณ์

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านการบริหารงาน (ร้อยละ)					ระดับ คะแนนเฉลี่ย ของทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. สมาชิกมีส่วนร่วมจัด- สรรกำไรของสหกรณ์ อย่างเต็มที่	24 (6.61)	154 (42.42)	106 (29.20)	65 (17.91)	14 (3.86)	3.30
2. การเลือกตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการเป็นไปด้วย ความเรียบร้อยสุจริตและยุติธรรม	31 (8.54)	183 (50.41)	103 (28.38)	35 (9.64)	11 (3.03)	3.51
3. คณะกรรมการฯ อุทิศตน และเวลาเพื่อพัฒนา สหกรณ์เป็นอย่างดี	26 (7.16)	164 (45.18)	136 (37.47)	31 (8.54)	6 (1.65)	3.48
4. คณะกรรมการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและ วิธีการดำเนินงานสหกรณ์ เป็นอย่างดี	27 (7.44)	119 (41.05)	148 (40.77)	28 (7.71)	11 (3.03)	3.42
(ทัศนคติรวมด้านการบริหารงาน =						3.43)

3.10 ทักษะของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการจัดการ

ด้านการจัดการนี้สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 60.05 เห็นว่าผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์มีความรู้ความสามารถในการจัดการสหกรณ์เป็นอย่างดี สมาชิกร้อยละ 52.89 เห็นว่าผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ได้อุทิศตนและเวลาเพื่องานของสหกรณ์อย่างเต็มที่ สมาชิกร้อยละ 59.23 เห็นว่าผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ได้ให้การต้อนรับสมาชิกผู้มาติดต่อกับสหกรณ์อย่างเป็นกันเอง โดยมีทัศนคติในแต่ละเรื่องเฉลี่ยเท่ากับ 3.68, 3.52 และ 3.56 ตามลำดับ ทักษะโดยรวมด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 จัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการจัดการ

รายการ	ทัศนคติของสมาชิกด้านการจัดการ (ร้อยละ)					ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ผู้จัดการและพนักงานของสหกรณ์มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี	37 (10.19)	181 (49.86)	139 (38.30)	6 (1.65)	-	3.68
2. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์อุทิศตนและเวลาเพื่องานของสหกรณ์อย่างเต็มที่	18 (4.96)	174 (47.93)	157 (43.25)	9 (2.48)	5 (1.38)	3.52
3. ผู้จัดการและพนักงานให้การต้อนรับสมาชิกผู้มาติดต่อย่างเป็นกันเอง	29 (7.99)	186 (51.24)	119 (32.78)	19 (5.23)	10 (2.76)	3.56
(ทัศนคติรวมของการจัดการ =						3.59)

3.11 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์โดยรวม

จากการศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้ง 10 ด้านที่ผ่านมา พบว่าสมาชิกมีทัศนคติสูงสุดต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านหนึ่ง รองลงมาคือ การดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินฝาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเท่ากับ 4.27 และ 3.68 ตามลำดับ สมาชิกมีทัศนคติต่ำสุดต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านค่าบริการและผลตอบแทน รองลงมาคือการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านเงินกู้สามัญ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเท่ากับ 3.31 และ 3.40 ตามลำดับ ทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทุกด้านจัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเท่ากับ 3.59 (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในด้านต่าง ๆ ที่สมาชิกมีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

รายการ	ระดับคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ
1. ทัศนคติของสมาชิกด้านหนึ่ง	4.27
2. ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินฝาก	3.68
3. ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้ฉุกเฉิน	3.62
4. ทัศนคติของสมาชิกด้านผลประโยชน์	3.59
5. ทัศนคติของสมาชิกด้านการจัดการ	3.59
6. ทัศนคติของสมาชิกด้านสังคม	3.54
7. ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้พิเศษ	3.44
8. ทัศนคติของสมาชิกด้านการบริหารงาน	3.43
9. ทัศนคติของสมาชิกด้านเงินกู้สามัญ	3.40
10. ทัศนคติของสมาชิกด้านค่าบริการและผลตอบแทน	3.31
ทัศนคติรวม	3.59

เมื่อรวมคะแนนทัศนคติของสมาชิกแต่ละคนทั้ง 10 ด้าน อันได้แก่ ด้านทุน, ด้านเงินกู้ฉุกเฉิน, ด้านเงินกู้สามัญ, ด้านเงินกู้พิเศษ, ด้านค่าบริการและผลตอบแทนในการบริหาร, ด้านผลประโยชน์ด้านสังคม, ด้านบริหาร, ด้านการจัดการ แล้วนำมาแจกแจงความถี่จะปรากฏผลดังนี้คือ มีสมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 51.51 มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลางคือ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีทัศนคติอยู่ในระดับดี คือมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 - 5.00 คิดเป็นร้อยละ 47.66 ส่วนสมาชิกที่มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับไม่ดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 2.33 คิดเป็นร้อยละ 0.83 (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 จำนวนและร้อยละของสมาชิกที่มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทุกด้าน

ระดับทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ดี	3	0.83
ปานกลาง	187	51.51
ดี	173	47.66
รวม	363	100.00

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับสถานภาพส่วนบุคคลและความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กับสถานภาพส่วนบุคคลอื่นได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวของสมาชิก ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ (chi - square) วิเคราะห์ ผลของการวิเคราะห์พบว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิก ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นอิสระ หรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานภาพส่วนบุคคลอื่นได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวของสมาชิก (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวของสมาชิก

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ทัศนคติของสมาชิก		
	ค่าไคสแควร์	ความมีนัยสำคัญ	(alpha)
เพศ	1.86283	0.39400	NS
ระดับการศึกษา	7.99491	0.23848	NS
สถานภาพทางครอบครัว	1.85485	0.93255	NS

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิก ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กับสถานภาพส่วนบุคคลอื่น ได้แก่ อายุ และรายได้ รวมทั้งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) วิเคราะห์ ผลของการวิเคราะห์พบว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอายุของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิก กับทัศนคติของสมาชิกมีค่าของความสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย คือ ร้อยละ 11.35 เท่านั้น

สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิก กับรายได้ของสมาชิก และความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับอายุ รายได้ และความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ทัศนคติของสมาชิก		
	ค่าสหสัมพันธ์	ความมีนัยสำคัญ	(alpha)
อายุ	0.1135	0.031	*
รายได้จากเงินเดือน	- 0.0334	0.526	NS
รายได้รวมต่อเดือน	- 0.0455	0.387	NS
ความรู้ความเข้าใจ	- 0.0525	0.318	NS

* = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ (SUMMARY AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ การศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์ และการศึกษาวิจัยด้านสมาชิกซึ่งผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์

1. ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงใหม่ จำกัด มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2529-2533 โดยในปี 2529 สหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 8,650 คน ได้เพิ่มขึ้นเป็น 9,373 คน ในปี 2533 คิดเป็นเพิ่มร้อยละ 108.36 ในด้านทุนดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 153,108,169.29 บาท ได้เพิ่มขึ้นเป็น 428,709,823.77.- บาท ในปี 2533 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 280.00 โดยส่วนประกอบของทุนดำเนินงานที่สำคัญที่สุดคือ ทุนเรือนหุ้นและการดำเนินงานของสหกรณ์ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ศึกษา พบว่าสหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มีกำไร 12,149,229.95 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 32,785,730.76 บาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 269.86 ส่วนการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกจากการศึกษาพบว่ายอดลูกหนี้เงินกู้ยืมมียอดเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2529 สหกรณ์มียอดเท่ากับ 146,806,980 บาท ได้เพิ่มเป็น 421,647,320 บาท ในปี 2533 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 287.21

2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า

2.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ ในช่วงปี 2529-2532 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีได้กำหนดไว้ แต่ในปี 2533 สหกรณ์มีอัตราทุนหมุนเวียนลดลงจนต่ำกว่าเกณฑ์ คือมีค่าเท่ากับ 4.91 ต่อ 1 ส่วน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 26.402 ต่อ 1

2.2 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปก่อให้เกิดรายได้ ในช่วงปี 2529-2532 มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ แต่ในปี 2533 สหกรณ์กลับมีความสามารถสูงกว่าเกณฑ์ คือมีค่าเท่ากับร้อยละ 13.69 และอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เฉลี่ยแล้วมีค่าเท่ากับ 11.574

2.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน ในช่วงปี 2529-2532 ของสหกรณ์มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนในปี 2533 สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน เท่ากับ 0.42 ต่อ 1 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.114 ต่อ 1

2.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิ หรือสมรรถภาพในการหากำไรของสหกรณ์ทั้ง 5 ปี ที่ทำการศึกษามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกปี ส่วนค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนกำไรสุทธิมีค่าเท่ากับร้อยละ 75.348

2.5 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ หรือความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปหากำไร ของสหกรณ์มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ทุกปี และค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มีค่าเท่ากับร้อยละ 7.804

2.6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน หรือความสามารถของสหกรณ์ในการนำเอาทุนที่มีอยู่ไปแสวงหากำไร ในช่วงปี 2529-2532 มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ แต่ในปี 2533 มีค่าเท่ากับร้อยละ 12.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ส่วนค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 9.478

3. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อประเมินถึงความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยเฉลี่ย และเป็นการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา พบว่าที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ไม่เท่ากับ 9.93 ต่อ 1

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับ ร้อยละ 12.00

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน เท่ากับ ร้อยละ 0.12 ต่อ 1

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกำไรสุทธิ ไม่เท่ากับ ร้อยละ 80.07

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ไม่เท่ากับ ร้อยละ 10.00 ต่อ

สหกรณ์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน เท่ากับ ร้อยละ 11.17

จากผลของการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการดำเนินธุรกิจโดยเฉลี่ย มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นสูง มีความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปก่อให้เกิดรายได้ มีฐานะมั่นคง มีความสามารถในการนำเอาทุนของสหกรณ์

ไปแสวงหากำไร ส่วนความสามารถในการทำกำไร และความสามารถในการนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแสวงหากำไร ปรากฏว่ายังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาวิจัยด้านสมาชิก

1. ลักษณะทั่วไปของสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในระหว่าง 31 - 40 ปี สมรสแล้ว จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านรายได้สมาชิกพบว่าส่วนใหญ่มีรายได้เฉพาะเงินเดือนจากการรับราชการ และสมาชิกที่แต่งงานแล้วส่วนใหญ่มีรายได้เฉพาะเงินเดือนเช่นกัน แต่สมาชิกที่แต่งงานแล้วมีสัดส่วนของสมาชิกที่มีรายได้จากรายได้อื่นมากกว่าสมาชิกที่เป็นโสด โดยรายได้ของสมาชิกส่วนใหญ่ประมาณ 8,001-11,000 บาท ต่อเดือน รายจ่ายในครอบครัวส่วนใหญ่ตกประมาณ 3,501-5,500 บาทต่อเดือน รายจ่ายรวมประมาณ 5,001-8,000 บาทต่อเดือน เมื่อเปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย สมาชิกร้อยละ 85.95 มีเงินออม

สำหรับวัตถุประสงค์ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 48.76 ต้องการออมทรัพย์ รองลงมาได้แก่ต้องการกู้เงินคิดเป็นร้อยละ 31.68

ในด้านการกู้ยืมเงินพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เคยกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริโภคและลงทุน คิดเป็นร้อยละ 86.23 แหล่งเงินกู้ยืมที่สำคัญที่สุดคือ จากสหกรณ์ออมทรัพย์ และเงินกู้ที่ได้ถูกใช้ไปในการซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ มากที่สุด

ส่วนในด้านการออมของสมาชิก พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ส่งเงินสะสมค่าหุ้นรายเดือนตามอัตราที่สหกรณ์กำหนดคิดเป็นร้อยละ 58.95 สมาชิกส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 84.57 ไม่มีเงินฝากไว้กับสหกรณ์ แหล่งเงินฝากที่สำคัญที่สุดของสมาชิกคือ ธนาคารพาณิชย์ รองลงมาได้แก่ ธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 59.50 และ 36.36 ตามลำดับ และถ้าสหกรณ์ให้บริการรับฝากเงินได้ทัดเทียมกับสถาบันการเงินอื่น ๆ แล้ว สมาชิกส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 48.49 ยินดีนำเงินบางส่วนมาฝากไว้กับสหกรณ์

2. ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ด้านด้วยกัน คือ

2.1 ลักษณะขององค์การและความเป็นเจ้าของ มีสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 53.44 ที่เข้าใจถูกต้อง โดยเข้าใจในเรื่องความเป็นเจ้าของสหกรณ์ มากกว่าเข้าใจถึงลักษณะขององค์การ

2.2 วัตถุประสงค์และการให้บริการ มีสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 47.66 ที่เข้าใจถูกต้อง โดยเข้าใจถึงขอบเขตการให้บริการมากกว่าเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

2.3 การควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ มีสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 84.30 ที่เข้าใจถูกต้อง โดยเข้าใจถึงวิธีการออกเสียงเพื่อลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่มากกว่าการเข้าใจวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

2.4 ผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ มีสมาชิกร้อยละ 62.26 ที่เข้าใจถูกต้อง โดยเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ ในรูปเงินปันผลตามหุ้น มากกว่าผลประโยชน์ในรูปของเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำกับสหกรณ์

2.5 การจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ มีสมาชิกเพียงร้อยละ 20.11 ที่เข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรกำไรสุทธิมากกว่าในเรื่องผู้มีอำนาจในการจัดสรรกำไรสุทธิว่าเป็นใคร

2.6 ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ โดยรวมจากแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ทั้งหมด 10 ข้อ สมาชิกสามารถตอบถูกเฉลี่ยเท่ากับ 6.99 ข้อ โดยสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจดีคิดเป็นร้อยละ 44.63 สมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 43.25 และสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยคิดเป็นร้อยละ 12.12

3. ทักษะคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ได้แบ่งออกเป็น 10 ด้าน คือ

3.1 ทักษะคติเกี่ยวกับหุ้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าอัตราค่าหุ้นขั้นต่ำที่สหกรณ์เรียกเก็บในปัจจุบันเหมาะสมดี การแจ้งยอดจำนวนหุ้นของสมาชิกให้สมาชิกทราบ ในแต่ละเดือนมีความถูกต้องเหมาะสม วิธีการประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มมีความเหมาะสมดี สหกรณ์ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกถือหุ้นและเพิ่มหุ้นสะสมได้ตามต้องการ และเห็นว่าจำนวนงวดขั้นต่ำ ที่สหกรณ์อนุญาตให้สมาชิกสามารถส่งค่าหุ้นรายเดือนได้เหมาะสมแล้ว

3.2 ทักษะคติด้านเงินฝาก สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ และเห็นว่าได้ชักชวนและแนะนำสมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์ การฝากเงินไว้กับสหกรณ์มีความมั่นคงเทียบเท่ากับธนาคารพาณิชย์ และสมาชิกร้อยละ 49.04 ที่เห็นว่าการให้บริการรับฝากและถอนเงินของสหกรณ์มีความสะดวก

3.3 ทศนคติด้านเงินกู้ฉุกเฉิน สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับวงเงินกู้ฉุกเฉินวิธีการยืมกู้ ระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้ และจำนวนงวดที่ต้องส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์

3.4 ทศนคติด้านเงินกู้สามัญ สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับวงเงินกู้สามัญ วิธีการยืมกู้ วิธีการจัดหาบุคคลค้ำประกัน จำนวนงวดที่สมาชิกต้องส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์ มีสมาชิกเพียงร้อยละ 39.40 ที่เห็นว่าระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้หลังจากยื่นกู้มีความเหมาะสม โดยมีสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยในเรื่องดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 42.97

3.5 ทศนคติด้านเงินกู้พิเศษ สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าเงินกู้พิเศษของสหกรณ์สามารถช่วยเหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี มีสมาชิกร้อยละ 49.32 ที่เห็นว่าเงื่อนไขเงินกู้พิเศษให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง

3.6 ทศนคติด้านค่าบริการและผลตอบแทนในการบริหาร สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ วิธีการคิดดอกเบี้ยเงินกู้ มีสมาชิกร้อยละ 40.50 ที่เห็นว่าเงินโบนัสที่จ่ายให้แก่คณะกรรมการและพนักงานของสหกรณ์มีความเหมาะสมดี

3.7 ทศนคติด้านผลประโยชน์ สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับอัตราเงินปันผลตามหุ้นและอัตราเงินเฉลี่ยคืน

3.8 ทศนคติด้านสังคม สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าสหกรณ์ได้จัดสรรเงินเพื่อสาธารณะประโยชน์ได้เหมาะสม และได้ให้การสงเคราะห์สมาชิกที่ต้องประสบภัยพิบัติเป็นอย่างดี

3.9 ทศนคติด้านบริหาร สมาชิกส่วนใหญ่พอใจการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งเป็นไปด้วยความสุจริตและยุติธรรม และเห็นว่าคณะกรรมการฯ ได้อุทิศตนและเวลาเพื่อพัฒนาสหกรณ์เป็นอย่างดี สมาชิกร้อยละ 49.03 เห็นว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดสรรกำไรของสหกรณ์อย่างเต็มที่ และสมาชิกร้อยละ 48.49 เห็นว่าคณะกรรมการฯ มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการดำเนินงานสหกรณ์เป็นอย่างดี

3.10 ทศนคติด้านการจัดการ สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าผู้จัดการและพนักงานของสหกรณ์มีความรู้ความสามารถในการจัดการสหกรณ์เป็นอย่างดี รวมทั้งการอุทิศตนและเวลาเพื่อพัฒนางานสหกรณ์ ตลอดจนให้การต้อนรับสมาชิกผู้มาติดต่ออย่างเป็นกันเอง

3.11 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยรวมทั้ง 10 ด้านผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกกับสถานภาพส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ พบว่า

4.1 สถานภาพส่วนบุคคลอันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของสมาชิก ส่วนอายุของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญ

4.2 ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของสมาชิก

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ทั้งด้านสหกรณ์และด้านสมาชิกที่ผ่านมา รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่บางท่านทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพอจะสรุปได้ ดังนี้

1. ปัญหาการขาดแคลนทุนดำเนินการ โดยเฉพาะทุนดำเนินการของสหกรณ์เอง จากการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะถือหุ้นรายเดือนตามเกณฑ์ต่ำสุดที่สหกรณ์กำหนด นั่นก็คืออัตราร้อยละ 6 ของเงินเดือนสมาชิก ประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่นิยมฝากเงินของตนเองไว้กับสถาบันการเงินอื่น อันได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน เนื่องจากได้ความสะดวกในการใช้บริการ แต่ในทางตรงกันข้ามเมื่อสมาชิกมีความเดือดร้อนต้องการเงินกู้ยืมกลับมุ่งกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เป็นหลัก ทั้งนี้เพราะสหกรณ์ให้บริการและเงื่อนไขในการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกได้ดีกว่า เมื่อเทียบกับแหล่งเงินกู้ยืมอื่นจากพฤติกรรมของสมาชิกตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงส่งผลให้สหกรณ์ประสบปัญหาการขาดแคลนทุนดำเนินการ โดยเฉพาะด้านการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของสหกรณ์ แม้ว่าในปัจจุบันสหกรณ์ได้ทำการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ และสหกรณ์อื่น ในวงเงินตามที่ประชุมใหญ่อนุมัติ มาเป็นทุนดำเนินการเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก

2. ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิก จากการศึกษาพบว่าในการประชุมใหญ่สมาชิกของสหกรณ์ทุกครั้งที่ผ่านมา จะมีสมาชิกจำนวนน้อยเข้าร่วมประชุม เช่น การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533 ครั้งที่ 1 ในวันที่ 3 พฤษภาคม 2533 มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมเพียง 292 คน และการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533 ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 มีสมาชิกร่วมประชุมจำนวน 1,746 คน จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 9,373 คน ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกนี้แสดงออกถึงการขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ดีของสมาชิก ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ผู้ขาดการเข้าร่วมประชุม ต้องเสียโอกาสในการจัดสรรกำไรสุทธิ การ

เลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่แทนตนเอง ตลอดจนการรับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ของสหกรณ์ ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและความเจริญของสหกรณ์น้อยเกินไป

3. ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานสหกรณ์ จากการตอบแบบสอบถามของสมาชิกพบว่าสหกรณ์มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ น้อยเกินไป ซึ่งอาจเป็นผลให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดความศรัทธา ความเสียสละและความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนางานของสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาต่าง ๆ ของสหกรณ์ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สสมควรอย่างยิ่งที่คณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนสมาชิกควรจะได้ดำเนินการหาทางพิจารณาที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวให้หมดไป ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาให้กิจการของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและแก้ไขปัญหาดังนี้

1. สหกรณ์ควรระดมทุนจากสมาชิก โดยส่งเสริมให้สมาชิกมาถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ชักชวนสมาชิกรับเงินปันผลในรูปของการถือหุ้นเพิ่ม จัดส่งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออกไปให้คำแนะนำและชักชวนสมาชิกผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาซื้อหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น ขยายระยะเวลาของการกำหนดให้สมาชิกส่งค่าหุ้นรายเดือนออกไป ตลอดจนขอความร่วมมือจากสมาชิกส่งเงินค่าหุ้นสะสมรายเดือน ให้สูงกว่าเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนดไว้ เป็นต้น ผลของการระดมทุนจากสมาชิกด้วยวิธีนี้จะ เป็นประโยชน์แก่สหกรณ์สองประการคือ นอกจากจะทำให้สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากเดิมแล้ว ยังส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมอีกด้วยกล่าวคือ เงินที่สหกรณ์ได้รับจากสมาชิกในรูปของการถือหุ้นนี้มีสภาพเป็นเงินลงทุนของเจ้าของกิจการ เมื่อนำเงินจำนวนนี้ให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนกู้ยืมจะเป็นผลทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่าสูงขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุนลดลง อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนมีค่าเพิ่มขึ้นจากเดิม ดังนั้นสหกรณ์จึงควรให้ความสำคัญต่อการระดมทุนด้วยวิธีนี้ให้มากที่สุด

2. สหกรณ์ควรปรับปรุงการให้บริการด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก ให้มีความคล่องตัวและสะดวกรวดเร็วกว่าเดิม อันจะเป็นผลทำให้สมาชิกที่อยู่ใกล้เคียงสหกรณ์มาใช้บริการด้านนี้เพิ่มขึ้นจากเดิม นอกจากนั้นแล้วสหกรณ์ควรให้บริการรับฝากเงินประเภทฝากประจำรายเดือนขึ้น โดยให้บริการหักจากเงินเดือน เช่นเดียวกับการส่งเงินค่าหุ้นสะสมรายเดือนของสมาชิก อันจะเป็นผลทำให้สมาชิกที่อยู่ทั้งใกล้และไกลสหกรณ์ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ทำให้สหกรณ์มีทุนการดำเนินงานของตนเองเพิ่มขึ้น แต่การระดมทุนด้วยวิธีนี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่นเดียวกับการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นมาเป็นทุนดำเนินการ เนื่องจากเงินรับฝากจากสมาชิกมีสภาพเป็นหนี้สิน เช่นเดียวกับเงินกู้ยืม แต่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ น้อยกว่าการระดมทุนโดยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นมาเป็นทุนดำเนินการ เนื่องจากผลต่างของอัตราดอกเบี้ย แต่หากสหกรณ์ได้พิจารณาเงินที่ได้รับจากการระดมทุนวิธีนี้ไปใช้ได้ เงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอกสหกรณ์จะส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้นจากเดิม ส่งผลให้อัตราส่งกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนมีค่าสูงขึ้นจากเดิม

3. สหกรณ์ควรพิจารณาหาทางลดค่าใช้จ่ายรายการดอกเบี้ยจ่ายของสหกรณ์ลงจากเดิม โดยเปลี่ยนเงินกู้ยืมประเภทเงินเบิกเกินบัญชี เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สูงขึ้นอีกทางหนึ่ง

4. คณะกรรมการโดยเฉพาะกรรมการประจำหน่วย ควรจะตรวจสอบความจำเป็นหรือความเดือดร้อนของสมาชิก ในการขอกู้เงินตลอดจนการใช้จ่ายเงินที่ได้จากการกู้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ควรชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจเรื่องการขอกู้เงิน และทำให้สมาชิกเห็นว่าควรจะกู้เงินเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ไม่ควรยื่นขอกู้ไวล่วงหน้าโดยไม่มีความจำเป็น ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการอาจแก้ไขโดยให้มีการยื่นขอกู้เป็นเดือน ๆ ไป เมื่อนั้นกำหนด 1 เดือนไปแล้ว ก็ควรให้ยื่นกู้ใหม่ถ้าต้องการใช้เงินจริง ๆ วิธีการเช่นนี้จะตัดปัญหาการกู้เงินโดยไม่มีความจำเป็น เพราะในปัจจุบันที่เป็นอยู่บางครั้ง สมาชิกต้องการใช้เงินแต่ไม่ถึงคิวของตน แต่พอถึงคิวก็หมดความจำเป็นแล้วอาจนำเงินที่ได้ไปใช้ในทางที่ไม่ถูกไม่ควร ไม่เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักประหยัด และการกระทำเช่นนี้ก็ไม่ทำให้คณะกรรมการเงินกู้มีงานเพิ่มมากขึ้น เพราะคณะกรรมการต้องทำการพิจารณาคำขอกู้เดือนละ 1 ครั้งอยู่แล้ว จะทำให้การทำงานเป็นปัจจุบันตลอดเวลา และช่วยป้องกันการกล่าวหาว่าคณะกรรมการไม่มีความยุติธรรมอีกด้วย

5. สหกรณ์ควรพิจารณาให้สมาชิกมาร่วมประชุมให้มากที่สุด โดยปลูกฝังให้สมาชิก มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ดีของสมาชิก ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่สมาชิก เช่น จัดรถบริการรับส่ง จ่ายค่าเบี้ยประชุม จัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม แจกของที่ระลึก เป็นต้น

6. สหกรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ เป็นต้นว่า ออกวารสาร จุลสาร แผ่นปลิว การออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง เพื่อเผยแพร่ข่าวความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสหกรณ์ ตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในลักษณะเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง หลังจากที่มีการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุก ๆ ด้าน เพื่อศึกษาว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจนทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จะเปลี่ยนไปในทางใด

2. ควรศึกษาในลักษณะของการเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเดียวกัน ทั้งในกลุ่มสมาชิกที่มีอาชีพเดียวกันหรือแตกต่างกัน เช่น ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในจังหวัดอื่น หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการอื่น หรือสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ

เอกสารอ้างอิง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2529. ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี. กรุงเทพมหานคร :
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (โรเนียวเย็บเล่ม)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2529. อัตราส่วนมาตรฐานสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์. กรุงเทพมหานคร :
กองวิชาการและแผนงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (โรเนียวเย็บเล่ม)

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2533. สถิติสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : กองวิชาการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (โรเนียวเย็บเล่ม)

กัญญา ลินทวัฒน์ศิริกุล. 2526. "สถิติพรรณนา" เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติ
เศรษฐศาสตร์และธุรกิจ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์. 2527. "สหสัมพันธ์" เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติเศรษฐศาสตร์และ
ธุรกิจ เล่มที่ 2 หน่วยที่ 12. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ดวงมณี โกมลาคัต. 2528. "การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์" เอกสารการ
สอนชุดวิชาธนากิจและบัญชีสหกรณ์เพื่อการจัดการ เล่มที่ 2 หน่วยที่ 12. กรุงเทพ-
มหานคร : สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมา-
ธิราช.

ถวิล เลิศประเสริฐ. 2520. สหกรณ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา. 2529. การบริหารสหกรณ์. เชียงใหม่ : คณะธุรกิจการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

นำชัย ทนุผล. 2532. การวางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริมเกษตร. เชียงใหม่ : คณะธุรกิจการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. (โรเนียวเย็บเล่ม)

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2527. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เบญจวรรณ สอาดพรรค. 2531. "โครงสร้างและประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์" เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง. 2524. วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย จำกัด. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พันธุ์ม ดิษยมณฑล. 2528. หลักเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ 2. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน-จำกัด ป. สัมพันธ์พาณิชย์.

พิมลจรรย์ นามวัฒน์. 2525. "องค์การและการจัดการ : แนวคิดและทฤษฎี" เอกสาร-การสอนชุดวิชาองค์การและการจัดการ. เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พลสุข ไทยสวัสดิ์. 2531. "การเงินของสหกรณ์" เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สาขาส่งเสริมการ-เกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ไพโรจน์ ยวนกะเปา. 2533. ความรู้และทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์-ออมทรัพย์. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

วินัย รังสินนท์. 2527. "การทดสอบสมมติฐาน" เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ. เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สนทนา สุวรรณนิตย์. 2531. การวิเคราะห์ผลดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด.
เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สรชัย นิตาลบุตร. 2527. "การทดสอบโคสแควร์และวิธีการอนุพาราเมตริก" เอกสาร-
การสอนชุดวิชาสถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ. เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9. กรุงเทพมหานคร :
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด. 2529-2532. รายงานกิจการ. เชียงใหม่ (โรเนียว-
เย็บเล่ม).

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด. 2530. ข้อบังคับและระเบียบ. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์
(ไม่ระบุ).

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด. 2533. รายงานผลการดำเนินงานประจำปี. เชียงใหม่ :
โรงพิมพ์ (ไม่ระบุ)

อภิชาติ รัตนโกเมศ. 2528. การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี
จำกัด. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัมมร วัฒนพานิช. 2521. การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
พ.ศ. 2507-2516. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์.

เอกชัย ชัยประเสริฐสิทธิ์. 2525. "การวิเคราะห์การเงินเพื่อการประเมินผล" เอกสาร-
การสอนชุดวิชาการเงินธุรกิจและภาษีอากร. เล่มที่ 1 หน่วยที่ 8. กรุงเทพมหานคร :
สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิก

คำชี้แจง 1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือ เติมข้อมูลลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

2. กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะได้รับจากท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพการสมรส () โสด () แต่งงาน
() หย่าร้าง () หม้าย

4. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของท่าน.....

5. ท่านมีรายได้เดือนละเท่าใด

5.1 รายได้จากเงินเดือน ๆ ละบาท

5.2 รายได้ของสามีหรือภรรยา เดือนละบาท

5.3 รายได้จากทางอื่นนอกจากเงินเดือนประมาณเดือนละบาท

รวมบาท

6. ท่านมีค่าใช้จ่ายประมาณเดือนละเท่าใด (โดยเฉลี่ยตลอดปี)บาท

6.1 ค่าใช้จ่ายในครอบครัว เดือนละบาท

6.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว เดือนละบาท

6.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เดือนละบาท

7. เหตุใดท่านจึงสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ (กรณีที่ท่านมีเหตุผลหลายข้อ โปรดลำดับความสำคัญ โดยเขียนหมายเลข 1, 2, 3.....ลงในวงเล็บ ())
() ต้องการเงินกู้	() เลื่อนไส้ในระบบสหกรณ์
() ต้องการออมทรัพย์	() ต้องการรับบริการจากสหกรณ์
() ต้องการสิทธิพิเศษ	() ได้รับการชักชวน
() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
8. ท่านเคยกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริโภคและลงทุนหรือไม่
() เคย	() ไม่เคย
9. 8.1 ถ้าเคยท่านเคยกู้เงินจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() จากญาติ	() เพื่อนฝูง, ผู้บังคับบัญชา
() ผู้ให้กู้เอกชน	() ธนาคารพาณิชย์
() บริษัทเงินทุน	() สหกรณ์ออมทรัพย์
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
- 8.2 เงินกู้จากข้อ 8.1 ท่านนำไปใช้จ่ายในทางใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ใช้จ่ายครัวเรือน	() ใช้นั้นเก่า
() ลงทุนทำธุรกิจ	() ให้ผู้อื่นกู้ต่อ
() ซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ	() ใช้จ่ายส่วนตัว
() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
9. ท่านใช้หลักเกณฑ์อย่างไรในการส่งเงินสะสมค่าหุ้นรายเดือน
() ส่งตามอัตราที่สหกรณ์กำหนด
() ส่งสูงกว่าอัตราที่สหกรณ์กำหนด
10. ท่านมีเงินฝากในสหกรณ์นี้หรือไม่ นอกเหนือจากที่หักค่าหุ้นรายเดือน
() มีเงินฝาก	() ไม่มีเงินฝาก
11. ปัจจุบันท่านมีเงินฝาก (เงินออม) อยู่ที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ธนาคารพาณิชย์	() บริษัทเงินทุน
() เก็บไว้เอง	() ธนาคารออมสิน
() สหกรณ์ออมทรัพย์	() แหล่งอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. หากสหกรณ์ให้บริการรับฝากเงินตัดเทียบกับสถาบันการเงินอื่นที่ท่านนำเงินไปฝาก ท่านยินดีที่จะฝากเงินไว้กับสหกรณ์หรือไม่
- () ยินดีนำเงินทั้งหมดฝากไว้กับสหกรณ์
- () ยินดีนำบางส่วนมาฝาก
- () ไม่ต้องการนำมาฝาก เพราะ.....

ตอนที่ 2 หลักและวิธีการสหกรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ท่านต้องการเพียงข้อเดียว

- ท่านเข้าใจว่าสหกรณ์ออมทรัพย์นี้เป็น

() องค์การธุรกิจเอกชน	() หน่วยงานของรัฐบาล
() รัฐวิสาหกิจ	() ไม่ทราบ
- ท่านเข้าใจว่าสหกรณ์ออมทรัพย์นี้เป็นของใคร

() รัฐบาล	() สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
() สมาชิกสหกรณ์ทุกคน	() กรรมการดำเนินงานสหกรณ์
- ท่านเข้าใจว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์สำคัญอย่างไร

() รับฝากเงินจากสมาชิกและให้สมาชิกกู้เงินเพื่อหาทำไร
() ส่งเสริมการออมทรัพย์และสนองความต้องการของสมาชิกด้านเงินกู้
() จัดหาเงินกู้ให้สมาชิกโดยเสียดอกเบี้ยถูก
() ดำเนินการเพื่อให้สวัสดิการต่าง ๆ แก่สมาชิก
- ท่านเข้าใจว่าข้อใด ที่ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของสหกรณ์นี้

() รับฝากเงินจากสมาชิกทั้งประเภทออมทรัพย์และประจำ
() จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร
() ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตนเองในหมู่สมาชิก
() จัดซื้อสินค้าที่จำเป็นมาบริการแก่สมาชิก

5. ในการออกเสียงเพื่อลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่ สมาชิกทุกคนถือหลักปฏิบัติอย่างไร

- () ออกเสียงได้เท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนมีอยู่
- () สมาชิกแต่ละคนออกเสียงได้เพียงคนละ 1 เสียง
- () ออกเสียงได้ตามปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์
- () ไม่ทราบ

6. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ได้มาโดยวิธีใด

- () จากการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก
- () โดยการรับสมัครสอบคัดเลือก
- () แต่งตั้งโดยสหกรณ์จังหวัด
- () แต่งตั้งโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

7. จำนวนเงินปันผลที่ท่านได้รับจากสหกรณ์นั้น ขึ้นอยู่กับ

- () ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิก
- () คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ
- () ปริมาณหุ้นที่ท่านถือในสหกรณ์
- () จำนวนดอกเบี้ยจากการกู้เงินที่ท่านจ่ายให้กับสหกรณ์

8. จำนวนเงินเฉลี่ยคืนที่ท่านได้รับจากสหกรณ์นั้น ขึ้นอยู่กับ

- () ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิก
- () คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ
- () ปริมาณหุ้นที่ท่านถือในสหกรณ์
- () จำนวนดอกเบี้ยจากการกู้เงินที่ท่านจ่ายให้กับสหกรณ์

9. ท่านคิดว่าใครเป็นผู้มีอำนาจในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์

- () ที่ประชุมใหญ่สมาชิก
- () คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์
- () คณะกรรมการดำเนินงานและผู้จัดการ
- () นายทะเบียนสหกรณ์

10. ท่านคิดว่าในการจัดสรรกำไรสุทธินั้น ใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร

- () คำนวณจากนายทะเบียนสหกรณ์
- () มติที่ประชุมใหญ่สมาชิกเท่านั้น
- () มติของคณะกรรมการดำเนินการ
- () ข้อบังคับของสหกรณ์

ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านมีความเห็น

ทัศนคติของท่านในเรื่อง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ปริมาณค่าหุ้นขั้นต่ำสุด ที่สหกรณ์กำหนดให้ท่านต้องส่งในแต่ละเดือนเหมาะสมแล้ว					
2. การแจ้งยอดจำนวนหุ้นของท่าน ให้ท่านทราบในแต่ละเดือน ถูกต้องเหมาะสมแล้ว					
3. วิธีการประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มเหมาะสมแล้ว					
4. สหกรณ์เปิดโอกาสให้ท่านซื้อหุ้นและเพิ่มหุ้นสะสมได้ตามที่ท่านต้องการ					

ทัศนคติของท่านในเรื่อง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. จำนวนงวดขั้นต่ำสุด ที่สหกรณ์อนุญาต ให้ท่านดล่งหุ้นรายเดือนได้เมื่อท่าน ต้องการเหมาะสมแล้ว					
6. สหกรณ์ให้ดอกเบี้ยเงินฝากใน อัตราที่ท่านพอใจ					
7. สหกรณ์ได้ชักชวนและแนะนำสมาชิก ฝากเงินไว้กับสหกรณ์อยู่เสมอ					
8. การฝากเงินไว้กับสหกรณ์มีความ มั่นคง เทียบเท่ากับธนาคารพาณิชย์					
9. การให้บริการรับฝากและถอนเงิน ของสหกรณ์สะดวกสบายดีแล้ว					
10. การกำหนดวงเงินกู้ฉุกเฉินของ สหกรณ์เหมาะสมดีแล้ว					
11. วิธีการยื่นกู้ฉุกเฉินจากสหกรณ์ ได้รับความสะดวกดี					
12. ระยะเวลาที่ได้รับเงินกู้ฉุกเฉิน เหมาะสมดีแล้ว					

ทัศนคติของท่านในเรื่อง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. การส่งชำระคืนเงินกู้ฉุกเฉิน ที่ สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งได้ไม่ เกิน 3 งวดเหมาะสมดีแล้ว					
14. การกำหนดวงเงินกู้สามัญ ของ สหกรณ์เหมาะสมดีแล้ว					
15. วิธีการยื่นกู้สามัญของสหกรณ์ได้รับ ความสะดวกและยุติธรรม					
16. ระยะเวลาตั้งแต่ยื่นขอกู้ถึงวันได้รับ เงินกู้สามัญของสหกรณ์เหมาะสมดี					
17. การจัดหาบุคคลค้ำประกันเงินกู้ของ สหกรณ์เหมาะสมแล้ว					
18. การส่งชำระคืนเงินกู้สามัญ ที่ สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งได้ไม่ เกิน 100 งวด เหมาะสมแล้ว					
19. เงินกู้พิเศษของสหกรณ์สามารถช่วย เหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี					
20. เงื่อนไขเงินกู้พิเศษให้ความเป็น ธรรมแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง					

ทัศนคติของท่านในเรื่อง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์คิดจากสมาชิกอยู่ในอัตราที่เป็นธรรม					
22. วิธีการคิดดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์ใช้เหมาะสมแล้ว					
23. เงินโบนัสที่สหกรณ์จ่ายให้กรรมการและพนักงานของสหกรณ์เหมาะสมแล้ว					
24. อัตราเงินปันผลตามหุ้นของสหกรณ์ให้ประโยชน์แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม					
25. สหกรณ์จ่ายเงินเฉลี่ยคือให้กับสมาชิกผู้กู้ยืมเงิน ในอัตราที่เป็นธรรม					
26. สหกรณ์ได้จัดสรรเงินสาธารณประโยชน์อย่างเหมาะสม					
27. สหกรณ์ได้ให้การสงเคราะห์สมาชิกที่ต้องภัยพิบัติเป็นอย่างดี					
28. สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรกำไรของสหกรณ์อย่างเต็มที่					

ทัศนคติของท่านในเรื่อง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
29. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริตและยุติธรรม					
30. คณะกรรมการฯ อภิปรายและเวลา เพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้ประโยชน์แก่ สมาชิกเป็นอย่างดี					
31. คณะกรรมการฯ มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักและวิธีดำเนินงานสหกรณ์ เป็นอย่างดี					
32. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์มีความ รู้ความสามารถในการจัดการ สหกรณ์เป็นอย่างดี					
33. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์อภิปราย และเวลาเพื่องานสหกรณ์อย่าง เต็มที่					
34. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ให้การ ต้อนรับสมาชิกผู้มาติดต่ออย่างเป็น กันเอง					

35. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของท่าน (เช่น ควรมีการประชาสัมพันธ์, การปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับ, การจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก, การให้บริการในด้านต่าง ๆ, จำนวนคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ฯลฯ เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ประวัติการจัดตั้งและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

ประวัติ

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ได้ดำเนินการขอจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 เพื่อจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับคนมีเงินเดือนชั้นในหมู่ครู อาจารย์ และข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2503 และได้ดำเนินการเมื่อ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2503 เป็นต้นมา โดยมีนายจันทร์ สิทธิปรานต์ ศึกษาธิการจังหวัดในสมัยนั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้ง มีสมาชิกครั้งแรก 761 คน สำนักงานเดิมได้อาศัยรวมกับสำนักงานศึกษาธิการ บริเวณศาลากลางเก่าของจังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาได้ย้ายไปอยู่หอประชุมติโลกราช และบ้านพักหัวหน้าหมวดอำเภอเมือง คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า สหกรณ์นี้ได้ก่อตั้งมาเป็นเวลานาน และกิจการของสหกรณ์ก็เจริญก้าวหน้า มีฐานะมั่นคง สมควรที่จะมีสำนักงานเป็นของตนเอง จึงมีมติให้จัดหาซื้อที่ดินเพื่อสร้างเป็นสำนักงาน เมื่อปี พ.ศ.2521 ในบริเวณที่ดินเนื้อที่ 3 งาน 55 ตารางวา ราคา 503,000.-บาท ค่าก่อสร้างสำนักงาน 684,000.-บาท และในปี พ.ศ. 2531 ขออนุมัติต่อเติมสำนักงานได้รับอนุมัติอีก 500,000.- บาท พร้อมทั้งจัดซื้อที่ดินด้านหน้าของสำนักงานเดิม มีเนื้อที่ 3 งาน 16 ตารางวา เป็นเงิน 3,608,000.-บาท เพื่อจัดสร้างสำนักงานใหม่ให้กว้างขวางเพียงพอสำหรับการให้บริการแก่สมาชิก การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

วัตถุประสงค์

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ด้วยกันในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออกทรัพย์โดยช่วยให้สามารถสะสมส่วนแบ่งรายได้ของตนเองไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร
2. รับเงินฝากจากสมาชิกทั้งประเภทออมทรัพย์และประจำ
3. ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะสงเคราะห์
4. จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร
5. ส่งเสริมการช่วยซึ่งกันและกันและช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก

6. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์
7. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
8. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์
9. ทำการต่าง ๆ เกี่ยวกับการถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินครอบครอง ก่อสร้าง ซื้อ แลกเปลี่ยน โอนหรือรับโอน เช่า หรือให้เช่า เช่าซื้อ หรือให้เช่าซื้อ จ้างนอง หรือรับจ้างนอง จ้างนำ หรือรับจ้างนำ ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สิน และทำนิติกรรมอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสหกรณ์ตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

สมาชิกภาพ

บุคคลที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด คือ ผู้เข้าชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ และสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นี้
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
3. ก. เป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้าง ซึ่งได้รับเงินเดือนประจำสังกัดกระทรวงศึกษาธิการประจำจังหวัดเชียงใหม่ หรือ
- ข. เป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้าง ซึ่งได้รับเงินเดือนประจำสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่หรือ
- ค. เป็นสมาชิกคุรุสภาซึ่งทำงานประจำโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือ
- ง. เป็นพนักงานเทศบาล หรือลูกจ้างซึ่งสังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่
- จ. เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำในสหกรณ์
- ฉ. เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เชียงใหม่
4. เป็นผู้มิใช่ลักษณะนิสัยดี
5. มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์อื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน

ทุน

สหกรณ์หาทุนโดยวิธีดังต่อไปนี้

1. รับเงินสะสมรายเดือนและออกหุ้น
2. รับเงินฝากและกู้ยืมเงิน
3. สะสมเงินสำรองและทุนต่าง ๆ
4. รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

หุ้นและการถือหุ้น

สหกรณ์อาจออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวนหุ้น มีมูลค่าหุ้นละ 10 บาท ผู้เป็นสมาชิกเท่านั้นจึงจะถือหุ้นในสหกรณ์ได้

สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินค่าหุ้นตั้งแต่เดือนแรกเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนต่อสหกรณ์ทุกเดือน ในอัตราร้อยละ 6 ของจำนวนเงินได้ รายเดือนของตน

การกู้ยืมเงิน

สหกรณ์อาจกู้ยืมเงินสำหรับใช้เป็นทุนเพื่อกิจการ ตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติเห็นชอบ และอยู่ในวงเงินกู้ยืมที่ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ปัจจุบันสหกรณ์มีวงเงินกู้ยืมได้ไม่เกิน 200 ล้านบาท

การให้เงินกู้

การให้เงินกู้นั้นอาจให้ให้กับสมาชิกของสหกรณ์ และ/หรือสหกรณ์อื่น

ความมุ่งหมายแห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใด ๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรแต่จะให้เงินกู้เพื่อการสุรุ่ยสุร่ายหรือเพื่อการเก็งกำไรไม่ได้

ประเภทและจำกัดแห่งเงินกู้ ในปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกสามประเภทคือ

1. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉินอันแสดงหลักฐาน พิสูจน์ได้มีความประสงค์กู้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้กู้ได้ โดยสมาชิกจะกู้ได้ครั้งหนึ่งของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 5,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน 3 เดือน
2. เงินกู้สามัญ สมาชิกผู้กู้ต้องเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า 1 ปี กู้ได้สิบห้าเท่าของเงินเดือนบวกค่าหุ้น แต่ต้องไม่เกิน 150,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี กำหนดชำระคืนไม่เกิน 100 งวด
3. เงินกู้พิเศษ เงินกู้ประเภทนี้สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อบริการแก่สมาชิกด้านการเกษตร โดยสมาชิกผู้กู้ต้องเป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ต้องไม่ติดค้างหนี้เงินกู้สามัญและฉุกเฉิน ต้องมีค่าหุ้นไม่ต่ำกว่า 20,000 บาท และต้องมีหลักทรัพย์มาค้ำประกันและกู้ได้ร้อยละ 80 ของราคาประเมินแห่งหลักทรัพย์นั้น แต่ไม่เกิน 300,000 บาท กำหนดชำระคืนภายใน 150 งวด

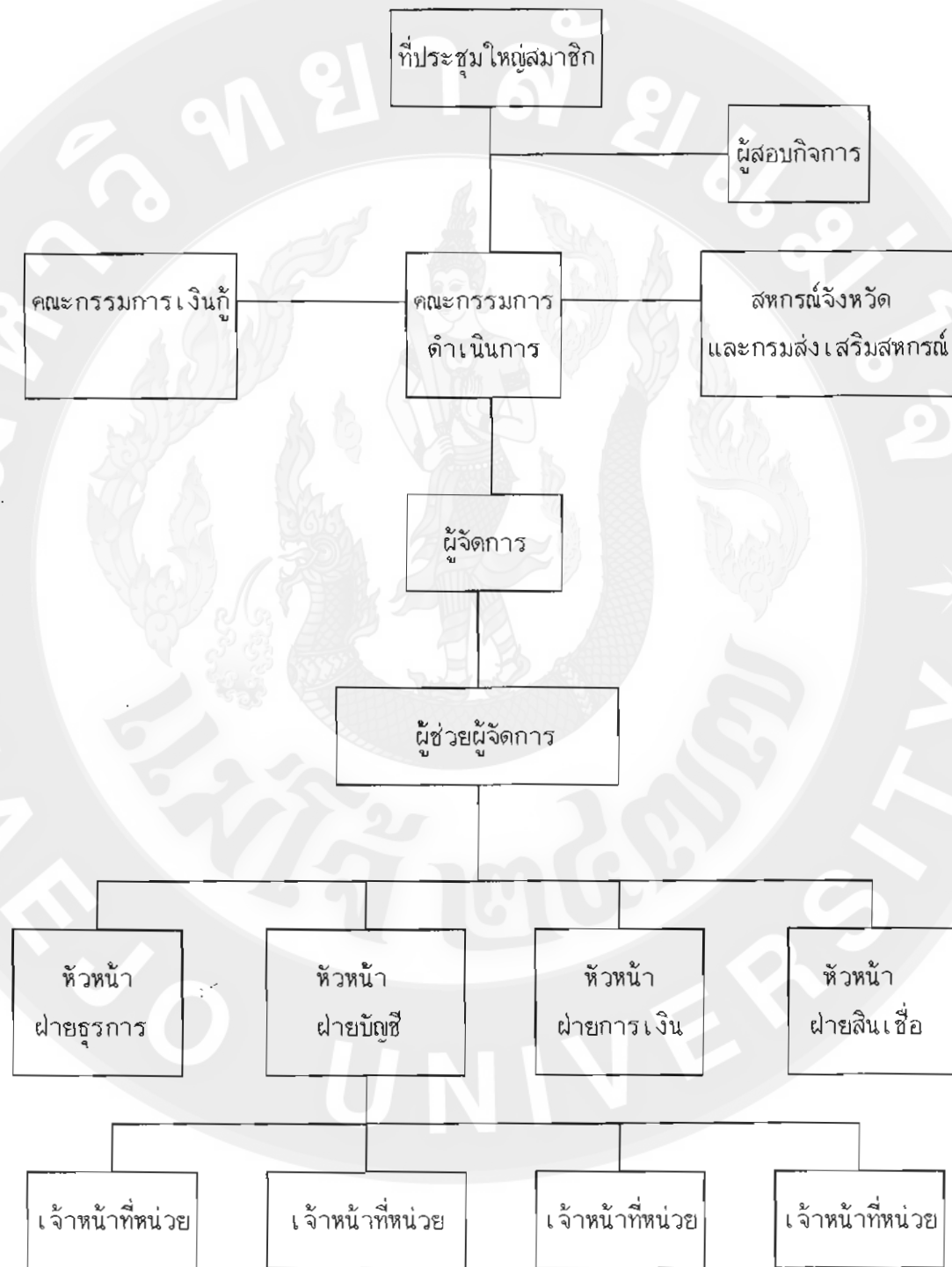
การรับฝากเงินจากสมาชิก

ในปัจจุบันนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ได้บริการรับฝากเงินจากสมาชิกสองประเภท คือ

1. เงินฝากประเภทออมทรัพย์ สมาชิกต้องเปิดบัญชีไม่น้อยกว่า 50 บาท สหกรณ์จ่ายดอกเบี้ยให้อัตราร้อยละ 9.50 บาทต่อปี
2. เงินฝากประเภทประจำ เงินฝากประเภทนี้ต้องเปิดบัญชีไม่น้อยกว่า 500.- บาท และสหกรณ์ให้ดอกเบี้ยตามระยะเวลาการฝากเงินในอัตรา ดังนี้

เงินฝากประจำ 3 เดือน	ดอกเบี้ยร้อยละ	9.50 ต่อปี
เงินฝากประจำ 6 เดือน	ดอกเบี้ยร้อยละ	12.00 ต่อปี
เงินฝากประจำ 12 เดือน	ดอกเบี้ยร้อยละ	12.50 ต่อปี

โครงสร้างการจัดองค์การ

ภาพที่ 1 โครงสร้างการจัดองค์การของสภรณ์อ้อมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

โครงสร้างสหกรณ์ประกอบด้วยที่ประชุมใหญ่ สมาชิกซึ่งเป็นองค์อำนาจสูงสุดสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์โดยเท่าเทียมกัน มีสิทธิควบคุมสหกรณ์ตามหลักประชาธิปไตยคือ แต่ละคนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้คนหนึ่งเสียง

ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก เลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ อีก ตามจำนวนอันเหมาะสม และไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการจัดจ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อปฏิบัติธุรกิจประจำวันของสหกรณ์ ได้แก่ การรับเงินค่าหุ้น การจ่ายเงินกู้ การจ่ายเงินฝาก การบัญชี และกิจกรรมอื่นอันเป็นการให้บริการแก่สมาชิก

การดำเนินงานของสหกรณ์นั้น เจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือทางวิชาการ การวางรูปงานและบัญชี ตลอดจนการตรวจการ ดำเนินงานอยู่เป็นประจำ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีนายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาทำการตรวจสอบบัญชีต่าง ๆ รวมทั้งงบดุลลงทำไรชาดทุนของสหกรณ์

จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้งบบัญชีโดยหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และค่าเสื่อมราคาแห่งทรัพย์สินแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิจะจัดสรรเป็นเงินสำรอง ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องนี้ และหากมีกำไรเหลืออยู่จะจัดสรรตามข้อบังคับของสหกรณ์ ดังนี้

1. เป็นเงินปันผลตามหุ้นแก่สมาชิกในอัตราร้อยละ 13 ต่อปี
2. เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก ตามส่วนจำนวนรวมแห่งดอกเบี้ยเงินกู้ซึ่งสมาชิกนั้น ๆ ได้ส่งสหกรณ์ในระหว่างปี
3. เป็นโบนัสแก่คณะกรรมการดำเนินการ กรรมการเงินกู้ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
4. เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล
5. เป็นทุนสาธารณประโยชน์ ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
6. กำไรสุทธิส่วนที่เหลืออยู่ถ้ามี จะสมทบเป็นเงินสำรองทั้งสิ้น

ภาคผนวก ค

งบกำไรขาดทุนและงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2530

รายการย่อรายได้และค่าใช้จ่าย ปี 2530 (บาท)			ปี 2529 (บาท)	
รายได้	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ดอกเบี้ยรับ	18,289,810.04	99.14	15,428,811.10	99.09
รายได้อื่น	158,626.54	0.86	141,619.24	0.91
รวมรายได้	18,448,436.58	100	15,570,430.34	100
ค่าใช้จ่าย				
เงินสมนาคุณค่าหุ้น	2,618,648.65	14.20	2,031,729.80	13.05
ดอกเบี้ยจ่าย	145,667.73	0.79	121,873.59	0.78
เงินเดือน	810,660.00	4.39	747,650.00	4.80
เบี้ยประชุมกรรมการ	75,450.00	0.41	64,150.00	0.41
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	56,442.00	0.31	52,084.00	0.34
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย	87,800.00	0.48	0.00	0.00
ค่าตรวจสอบกิจการ	12,000.00	0.06	0.00	0.00
ค่ารับรอง	48,031.50	0.26	32,041.50	0.21
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	119,450.00	0.65	102,300.00	0.66
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	100,748.35	0.55	63,673.10	0.41
ค่าล่วงเวลา	15,125.00	0.08	14,260.00	0.09
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	67,002.82	0.36	68,887.13	0.44
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	18,242.50	0.10	43,957.00	0.28
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	50,000.00	0.27	0.00	0.00
ค่าของใช้สำนักงาน	5,914.00	0.03	6,721.00	0.04
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	1,825.00	0.01	5,830.00	0.04
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	0.00	0.00	3,000.00	0.02
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	66,589.46	0.36	63,043.27	0.40
รวมค่าใช้จ่าย	4,299,597.01	23.31	3,421,200.39	21.97
กำไรสุทธิประจำปี	14,148,839.57	76.69	12,149,229.95	78.03

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2532

รายการย่อยรายได้และค่าใช้จ่าย	ปี 2532 (บาท)		ปี 2531 (บาท)	
รายได้	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ดอกเบี้ยรับ	25,294,876.67	99.18	21,474,952.92	99.11
รายได้อื่น	208,513.27	0.82	193,400.06	0.89
รวมรายได้	25,503,389.94	100	21,668,352.98	100
ค่าใช้จ่าย				
เงินสมนาคุณค่าหุ้น	3,624,205.17	14.21	3,111,668.75	14.36
ดอกเบี้ยจ่าย	329,055.94	1.29	315,559.69	1.46
เงินเดือน	1,116,450.00	4.38	880,920.00	4.06
เบี้ยประชุมกรรมการ	100,050.00	0.39	69,350.00	0.32
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	110,909.00	0.43	92,155.00	0.42
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย	93,670.00	0.37	93,480.00	0.43
ค่าตรวจสอบกิจการ	24,800.00	0.10	20,982.00	0.10
ค่ารับรอง	51,487.00	0.20	20,062.00	0.09
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	296,410.00	1.16	115,950.00	0.54
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	174,489.00	0.68	102,008.55	0.47
ค่าล่วงเวลา	26,715.00	0.10	16,830.00	0.08
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	182,338.00	0.72	67,730.06	0.31
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	18,167.00	0.07	37,375.00	0.17
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	44,600.00	0.18	49,085.00	0.23
ค่าของใช้สำนักงาน	14,814.00	0.06	9,242.50	0.04
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	28,193.00	0.11	29,478.00	0.14
เงินสมนาคุณผู้ทำคุณประโยชน์	35,000.00	0.14	30,500.00	0.14
ค่าใช้จ่ายเปลี่ยนหม้อไฟฟ้า	8,432.00	0.03	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	91,827.82	0.36	72,675.11	0.34
รวมค่าใช้จ่าย	6,371,612.93	24.98	5,135,051.66	23.70
กำไรสุทธิประจำปี	19,131,777.01	75.02	16,533,301.32	76.30

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2533

รายการรายได้และค่าใช้จ่าย

ปี 2533 (บาท)

	จำนวนเงิน	%
รายได้		
ดอกเบี้ยรับ	46,232,317.84	99.74
รายได้อื่น	122,584.90	0.26
รวมรายได้	46,354,902.74	100
ค่าใช้จ่าย		
เงินตอบแทนค่าหุ้น	0.00	0.00
ดอกเบี้ยจ่าย	10,323,002.89	22.27
เงินเดือน	1,430,010.00	3.09
เบี้ยประชุมกรรมการ	112,150.00	0.24
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	160,702.00	0.35
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย	93,730.00	0.20
ค่าตอบแทนตรวจสอบกิจการ	24,969.00	0.05
ค่ารับรอง	88,099.00	0.19
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	488,270.00	1.05
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	161,539.70	0.35
ค่าล่วงเวลา	18,905.00	0.04
ค่าเงินสวัสดิการเจ้าหน้าที่	25,455.00	0.05
ค่าของใช้สำนักงาน	17,558.00	0.04
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	0.00	0.00
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	248,048.17	0.54
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	37,657.00	0.08
ค่าใช้จ่ายเปลี่ยนหม้อไฟฟ้า	0.00	0.00
เงินสมนาคุณผู้ทำคุณประโยชน์	185,100.00	0.40
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	40,706.60	0.09
ค่าอากรและธรรมเนียม	62,151.00	0.13
ค่าสาธารณูปโภค	51,118.62	0.11
รวมค่าใช้จ่าย	13,569,171.98	29.27
กำไรสุทธิประจำปี	32,785,730.76	70.73

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2530

สินทรัพย์	ปี 2530 (บาท)	ปี 2529 (บาท)
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	5,356,312.28	5,162,396.32
ลูกหนี้เงินกู้	172,966,835.00	146,806,980.00
หัก หักหนี้สงสัยจะสูญ	27,510.00	27,510.00
ลูกหนี้สุทธิ	172,939,325.00	146,779,470.00
วัสดุคงเหลือ	11,711.20	15,143.05
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,125.09	2,135.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	178,309,473.57	151,959,144.97
<u>สินทรัพย์ถาวร - สหกรณ์</u>		
ที่ดิน	503,000.00	503,000.00
สิ่งปลูกสร้าง	455,955.18	513,776.68
เครื่องใช้สำนักงาน	58,716.32	23,547.64
รวมสินทรัพย์ถาวร	1,017,671.50	1,040,324.32
<u>สินทรัพย์อื่น</u>		
เงินลงทุนถือหุ้นชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ	135,000.00	105,500.00
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	3,000.00	3,000.00
เงินประกันการใช้น้ำประปา	200.00	200.00
รวมสินทรัพย์อื่น	138,200.00	108,700.00
รวมสินทรัพย์	179,465,345.07	153,108,169.29

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	4,460,434.85	4,823,057.80
เงินรับฝาก	1,017,164.09	392,688.65
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>139,128.44</u>	<u>114,846.51</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>5,616,727.38</u>	<u>5,330,592.96</u>

หนี้สินอื่น

เงินสะสมเจ้าหน้าที่	961,684.95	811,190.86
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	<u>822,600.00</u>	<u>703,150.00</u>
รวมหนี้สินอื่น	<u>1,784,284.95</u>	<u>1,514,340.86</u>
รวมหนี้สิน	<u>7,401,012.33</u>	<u>6,844,933.82</u>

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท		
หุ้นที่สหกรณ์ออก 14,848,150 หุ้น		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	148,481,500.00	125,940,710.00
เงินสำรอง	9,023,742.17	7,778,124.52
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	410,251.00	395,171.00
กำไรสุทธิประจำปี	<u>14,148,839.57</u>	<u>12,149,229.95</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>172,064,332.74</u>	<u>146,263,235.47</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>179,465,345.07</u>	<u>153,108,169.29</u>

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2532

สินทรัพย์	ปี 2532 (บาท)	ปี 2531 (บาท)
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	6,227,574.13	4,342,239.41
ลูกหนี้		
ตัวแทนหักเงินส่ง	13,688.50	4,536.25
เงินกู้	236,365,050.00	203,046,510.00
รวมลูกหนี้	236,378,738.50	203,051,046.25
หัก หักส่งสัจจะบุญ	0.00	27,510.00
ลูกหนี้สุทธิ	236,378,738.50	203,023,536.25
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,444.00	0.00
หัก หักส่งสัจจะบุญ	0.00	0.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	1,444.00	0.00
วัสดุคงเหลือ	31,771.15	12,371.65
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,799.59	2,125.09
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	242,643,327.37	207,380,272.40
<u>สินทรัพย์ถาวร - สุทธิ</u>		
ที่ดิน	4,135,900.00	4,111,000.00
สิ่งปลูกสร้าง	1,010,673.44	968,240.34
เครื่องใช้สำนักงาน	394,861.00	459,332.10
รวมสินทรัพย์ถาวร	5,541,434.44	5,538,572.44
<u>สินทรัพย์อื่น</u>	185,700.00	151,200.00
รวมสินทรัพย์	248,370,461.81	213,070,044.84

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	4,258,755.52	3,568,837.65
เงินรับฝาก	2,289,241.54	2,426,068.11
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>500,827.92</u>	<u>397,326.65</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>7,048,824.98</u>	<u>6,392,232.41</u>

หนี้สินอื่น

เงินสะสมเจ้าหน้าที่	1,106,039.06	1,143,307.62
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	1,000,960.00	938,550.00
เงินประกันเจ้าหน้าที่	<u>40,000.00</u>	<u>0.00</u>
รวมหนี้สินอื่น	<u>2,146,999.06</u>	<u>2,081,857.62</u>
รวมหนี้สิน	<u>9,195,824.04</u>	<u>8,474,090.03</u>

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท		
หุ้นที่สหกรณ์ออก 20,740,364 หุ้น		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	207,403,640.00	177,279,390.00
เงินสำรอง	12,126,758.76	10,456,786.49
ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ	512,462.00	326,477.00
กำไรสุทธิประจำปี	<u>19,131,777.01</u>	<u>16,533,301.32</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>239,174,637.77</u>	<u>204,595,954.81</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>248,370,461.81</u>	<u>213,070,044.84</u>

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2533

สินทรัพย์	ปี 2533 (บาท)
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	133,824.72
ลูกหนี้	
ตัวแทนหักเงินส่ง	335,856.99
เงินกู้	421,647,320.00
รวมลูกหนี้	421,983,176.99
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	193.75
วัสดุคงเหลือ	33,260.45
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,521.59
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	422,153,977.50
<u>สินทรัพย์ถาวร-สุทธิ</u>	
ที่ดิน	4,135,900.00
สิ่งปลูกสร้าง	1,068,529.88
ยานพาหนะ	323,363.33
เครื่องใช้สำนักงาน	532,353.06
รวมสินทรัพย์ถาวร	6,060,146.27
<u>สินทรัพย์อื่น</u>	495,700.00
รวมสินทรัพย์	428,709,823.77

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม	66,501,110.60
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ	
ภายในหนึ่งปี	14,399,920.00
เงินรับฝาก	4,119,247.47
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>787,980.38</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>85,808,258.45</u>

หนี้สินระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะยาว	<u>39,600,000.00</u>
รวมหนี้สินระยะยาว	<u>39,600,000.00</u>

หนี้สินอื่น

รวมหนี้สิน	<u>2,893,732.99</u>
	<u>128,301,991.44</u>

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	
หุ้นที่สหกรณ์ออก 25,314,657 หุ้น	
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	253,146,570.00
เงินสำรอง	14,063,410.57
ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ	412,121.00
กำไรสุทธิประจำปี	<u>32,785,730.76</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>300,407,832.33</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>428,709,823.77</u>